

KRAKÓW
ul. Św. Anny 12
Biblioteka Jagiellońska

KURIER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVIII

Czwartek 29 lipca 1937 r.

Nr. 206

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec,
Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073

P.K.O. 302.712

Opłata pocztowa
uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do dc-... i przesyłką pocztową

2.50

KTO DOKONAŁ ZAMACHU
NA PUŁKOWNIKA ADAMA KOCA

WARSZAWA, 28.7. (tel. wł.) Dziś został ogłoszony komunikat oficjalny w sprawie zamachu na płk. Adama Koca treści następującej:

Zamach bombowy na życie P. Płk. Koca dokonany został przez Wojciecha Biegankę, mieszkańca wsi Różopole, pow. Krotoszyńskiego, człowieka z kryminalną przeszłością.

Wojciech Bieganek przyjechał do Warszawy, skąd udał się do Świdrow Małych, gdzie podczas zakopywania bomby pod bramą wjazdową na posesji Płk. Koca wskutek spowodowania eksplozji został zabity. Siłą wybuchu zmasakrowane ciało Wojciecha Bieganki zostało odrzucone na kilkanaście metrów od miejsca eksplozji.

Razem z Wojciechem Biegankiem w zamachu współdziałał brat jego Jan Bieganek, który nazajutrz po zamachu

został przez sędziego śledczego aresztowany. Przy sprawcy zamachu znaleziono książeczkę wojskową, wydaną na imię Wojciecha Bieganki. Tożsamość osoby została sprawdzona i ustalona.

Śledztwo weszło w fazę szczegółowych i wszechstronnych badań materiału dowodowego i wymaga szeregu czynności dla ustalenia wszystkich okoliczności, poprzedzających wykonanie zamachu.

Ponieważ władze zdecydowały, że nie jest dopuszczalne ogłaszanie w prasie jakichkolwiek wiadomości w związku z zamachem na płk. Koca poza oficjalnymi komunikatami o przebiegu śledztwa, dlatego też podajemy tylko komunikat oficjalny.

JAPONCZYCY ATAKUJĄ
Chińczycy aż do upadłego będą walczyć

TOKIO, 28.7. Pierwsze urzędowe wiadomości o akcji japońskiej w Chinach północnych brzmią następująco:

We wczesnych godzinach rannych wojska japońskie rozpoczęły operacje przeciwko głównej kwaterze 29 armii chińskiej w Sijuanie i Nanjuanie (przedmieścia Pekinu). Nastarcie wojsk japońskich wspomagane było przez samoloty, które wystartowały z bazy pod Tien-Tsinem i mimo gwałtownej burzy, współdziałały skutecznie z atakiem piechoty i artylerii.

Wojska japońskie zajęły Nanjuan. Zaatakowano również 37 dywizję piechoty chińskiej w miejscowości Szacho. Straty chińskie wynoszą 500 ludzi.

LONDYN, 28.7. Reuter donosi z Szanghaju, że Japończycy zajęli koszarę w Nanjuan, 8 km. od muru chińskiego na północ od Pekinu.

PEKIN, 26.7. Pierwsze operacje wojsk japońskich z mierzają do rozbicia 29 armii chińskiej, która znajduje się w niewielkiej odległości na południe od Pekinu. Atak, rozpoczęty, dziś o świcie, doprowadził do zajęcia przez Japończyków szeregu miejscowości na południe od Pekinu. Wojska chińskie wyciągają się stawiając opór.

W dzisiejszej rannej akcji wojsk japońskich brały udział samoloty, które obrzuciły bombami zgrupowania wojsk chińskich, wyrządzając im duże straty. Jeden z samolotów, wracając do swej bazy lotniczej w Tien-Tsinie, wpadł w gwałtowną burzę i rozbił się w pobliżu miasta.

SZANGHAI, 28.7. Dzisiaj wyniki poważnego starcia w pobliżu m. Taienszen pomiędzy Lukucziem a Pekinem. Wiele Japończyków miało dostać się do niewoli.

Marsz. Czang-Kai-Szek wystosował na ręce Sung-Cze-Yuana powinszczenia dla oficerów i szeregowych 29 armii chińskiej z okazji bohaterstwa obrocy terytorium chińskiego

przeciwko napaści. W Szanghaju domieszczenia o sukcesach chińskich wzbudziły entuzjazm. Przygotowania wojenne są w pełnym toku. Studenci, którzy przeszli kurs przysposobienia wojskowego, zostali zmobilizowani.

ZWYCIĘSTWO WOJSK CHIŃSKICH

NANKIN, 28.7. Ministerstwo spraw zagranicznych podaje wiadomość, że wojska chińskie odebrały dziś rano po walce miejscowości Feng-Tai i Lang-Pang.

SZANGHAI, 28.7. Chińczycy zajęli po 3 godzinnej walce lotnisko w Szao Kaesun, na północ od Pekinu, zdobywając przy tym 7 samolotów.

Wojska nankińskie po całonocnym forsownym marszu przybyły z m. Paotungfu do m. Anfse, zagrażając prawemu skrzydłu Japończyków. Linia kolejowa Pekin — Hankou jest ufortyfikowana. Kursują ciągle podciągi pancerne z działami przeciwlotniczymi. W Paotungfu wyładowało 27 chińskich samolotów.

SZANGHAI, 28.7. Zdobyte przez Chińczyków Feng-Tai i Lang-Pang wywołało tu niebywały entuzjazm.

Miasto zostało udekorowane jak w dzień uroczysty. Robotnicy ponowili pracę i wyszli na ulicę. Manifestacje te zatamowały wszelki ruch na ulicach.

WOJSKA MIĘDZYNARODOWE
W POGOTOWIU

PEKIN, 28.7. Wojska międzynarodowe w Pekinie znajdują się w ostrym pogotowiu. Wzmocnione posterunki obsadziły bramy, prowadzące do dzielnicy międzynarodowej, gdzie schroniło się wielu obywateli japońskich, oraz liczna ludność chińska. Z obawy przed atakami lotniczymi, ludność Pekinu buduje schrony.

OSWIADCZENIE JAPONII

TOKIO 28.7. Sztab wojsk japońskich w północnych Chinach ogłosił dziś rano komunikat, który wyliczając liczne wypadki napaadów armii chińskiej na wojska japońskie oraz fakty niedotrzymywania przez Chińczyków zawartych układów stwierdza, iż w ostatnim czasie napłynęły do północnych Chin wielkie posiłki z Nankinu. Jest to oczywistym dowodem, że akcja przeciwko Japonii zakrojona została na wielką skalę.

„Władze japońskie — brzmi komunikat — postanowiły zastosować środki karne. Japońska ekspedycja karna jest wymierzona w połączenie przeciwko prowokującym zajęciu Japonii chińskim, nie zaś przeciwko 100 milionom Chińczyków na północy. Wojska japońskie nie zamierzają rozpoczynać akcji w samym mieście Pekinie, chyba że zostaną do tego zmuszone przez Chińczyków.

Komunikat kończy się zapewnieniem, że armia japońska nie dąży do aneksji w Chinach północnych (?) i że interesy cudzoziemców będą szanowane.

LISTA STRAT

TOKIO, 28.7. Ministerstwo wojny komunikuje, że straty japońskie od dn. 7 lipca do dn. 27 lipca wynoszą 42 zabitych i 115 rannych. Na liczbę te składa się 17 oficerów, 23 podoficerów i 115 szeregowców. Ponadto 20 cywilnych obywateli japońskich poniosło śmierć lub odniosło rany.

Olbrzymie straty
czerwonych

PONTEVEDRA, 28.7. Radio ogłasza komunikat, stwierdzający, że kontrofensywa powstańcza na zachód od Madrytu trwa w dalszym ciągu. Operacje na tym odcinku mają niezwykle gwałtowny charakter.

Według tego komunikatu, najlepsze oddziały wojsk rządowych zostały zdzie siatkowane. Straty przeciwnika w materiale wojennym są olbrzymie. Ilość zabitych i rannych żołnierzy rządowych obliczają na 30.000, 110 samolotów i około 50 czołgów zostało zniszczonych. Zdobyto przeszło 200 karabinów maszynowych.

MADRYT, 28.7. Natężenie akcji oddziałów rządowych na odcinku Villanueva de la Canada nie uległo zmniejszeniu. Powstańcy stawiają silny opór. — Ciężkie działa baterii rządowych bombardowały w dalszym ciągu Brunette, Sewilla de la Nueva i Villacioba de Odon

ADWOKAT

Maciej Łaszczyński

w SOSNOWCU

przeniósł kancelarię
na ulicę Małachowskiego 5 a l.p.

Tel. 62021

3331

z Fabianich

Jadwiga Podlewska

WDOWA PO S. P. HENRYKU,

OBYWATELKA M. ST. WARSZAWY I M. SOSNOWCA,

opatrzona Sw. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła
w Bogu dnia 26-go lipca 1937 r. w Brwinowie, przeżywszy lat 74.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kaplicy na cmentarzu w Brwinowie dnia 29-go lipca 1937 r., t.j. w czwartek, o godz. 10-ej rano, po skończeniu którego nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy do grobu rodzinnego.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w nieutulonym żalu

Córki, Synowie, Synowa, Zięciowie, Wnuk i Rodzina.

Łańcuch strasznych katastrof

ŚMIERĆ 4 LOTNIKÓW
POD KRAKOWEM

KRAKÓW, 28.7. (tel. wł.) W środę o godzinie 11.10 przed południem w Łiszczach pod Krakowem w czasie ćwiczeń spadł samolot wojskowy, który rozbił się doszczętnie, grzebiąc pod zębkami 4 lotników.

Trzech zginęło na miejscu, czwarty zaś zmarł w karetce pogotowia w pół godziny po katastrofie.

W SAMOLOCIE SPŁONEŁO
14 LUDZI.

BRUKSELA, 28.7. W okolicy m. Hal na południe od Brukseli, zdarzyła się

katastrofa samolotowa.

Spadł w płomieniach na ziemię samolot pasażerski, kursujący na linii Rotterdam — Bruksela — Paryż. Samolot należał do holenderskiej linii lotniczej.

Pasażerowie samolotu w liczbie 10 oraz załoga, złożona z 4 ludzi — razem 14 osób, ponieśli śmierć.

Samolot jest całkowicie zniszczony.

BRUKSELA, 28.7. Kola lotnicze oświadczają, że samolot holenderski, który uległ katastrofie w pobliżu m. Hal, został zaskoczony przez burzę i trafiony piorunem. Ze spadającego samolotu wydobywały się płomienie.

Ludność, która przybiegła na miejsce katastrofy, zdołała wydobyć z płomieni kilka trupów. Reszty ofiar nie zdołano wydobyć.

Szczątki ich są zwęglone i zmieszane z odłamami samolotu. Zwłoki są powoli wydobywane spod szczątków samolotu.

KATASTROFA W ANGIELSKIEJ
KOPALNI

LONDYN, 28.7. W kopalni Kilnhurst w pobliżu Rotherham, spadła winda z 17 górnikami. Wszyscy ponieśli śmierć. Winda spadała z bardzo znacznej wysokości.

KONTRASTY ŻYCIOWE NA PLAŻY BUŁGARSKIEJ

(Korespondencja własna, „Kuriera Zachodniego”).

St. Konstantin pod Warną
w lipcu

Upalny dzień lipcowy. Błękitu nieba nie przesłania najmniejsza chmurka. Od morza idzie lekki powiew wiatru, przynosząc woń jodu. Na plaży „Domu Polskiego” rojno i gwarno. Śmiechy, okrzyki, głośnie rozmowy opalonych na brzoza, lub dopiero lekko zaróżowionych „plazowiczów” miesza się z krzykiem licznych przekupniów. Zachwala swój towar sprzedawca słodczy wschodnich, zachęca do kupna sprzedawcy owoców, muszli i koralu, wykrzykuje tak popularny na Wschodzie sprzedawca wo dy i lemoniady, dźwigający na plecach duże miedziane ozdoby naczyń, a za pasem tuzin szkladek. Rybacy zapraszają na przejażdżkę łodzią i żaglówką.

Z gościnną, oddzielającą plażę od pensjonatów dolatuje ryk osłów, rżenie koni, turkot wozów. Od czasu do czasu trąbka ratownika wzywa zbyt śmiałych pływaków do powrotu. Morze Czarne ma bowiem swoje kaprysy i nie wiadomo, czy lada moment nie podniesie się fala.

Idziemy wzdłuż brzegu. Na wszystkich plażach, czy to należących do hotelu „Monastyr”, czy do domów wypożyczynkowych bułgarskich urzędników państwowych, samorządowych, bankowych i wojska, ten sam ruch i gwar. Wszystko wrażliwym i radością.

I nagle jakiś kontrast! Wszelkości niebacznie na plażę sanatorium dla dzieci chorych na gruźlicę kostną.

Chłopcy i dziewczęta o wykrzywionych, często zniekształconych i tkwiących w gipsie członkach leżą na łóżkach, lub skaczą po piasku na kulach i sznurkach. Niektóre dzieci siedzą na leżakach i krzeselkach i słuchają z zainteresowaniem opowiadania lekarki, również częściowo sparaliżowanej.

Popołudniu zwiedziliśmy sanatorium. Przyjął nas dyrektor zakładu Dr. Niedelkow, sympatyczny, starszy pan, władający doskonale kilkoma językami w towarzystwie pierwszego asystenta Dr. Owietanowa. Lekarze oprowadzają nas. Dzieci wyglądają na ogół dobrze pomimo ciężkiego niejednokrotnie kalectwa, twarzyczki i ciała mają opalone. Część z nich leży na łóżkach na świeżym powietrzu pod dachem z płótna, który rozsuwa się i zasłania dla regulacji promieni słonecznych, część robi kwiaty sztuczne z bibułki, rysuje i maluje. Niektórych chłopców zastajemy przy pracy w warsztatach rękodzielniczych, a małe pacjentki siedzą nad haftowaniem serwet, lub szyją sukienki.

— Miejsce na sanatorium — mówi

Dr. Niedelkow — wybrane zostało specjalnie w St. Konstantinie ze względu na zdrowy klimat i łagodną temperaturę. W zimie mamy tu 4 stopnie ciepła, Złazad czynny jest przez cały rok. Dzieci leżą w salach tylko od listopada do kwietnia, poza tym zawsze na świeżym powietrzu dzięki temu, że lecznica osłonięta jest od wiatru.

— Ile dzieci mieści sanatorium?

— 280, chłopców i dziewcząt. Przy-
sytane są tutaj z całej Bułgarii i pocho-
dzą przeważnie ze sfer biednych.

— Jakie choroby leczą panowie?

— Leczą się u nas gruźlicę kości i
stawów, metodą Rolliera i Kisch. Główny
procent stanowi próchnica kręgo-
szupa. Możemy się poszczycić, że dużo
dzieci wyleczyliśmy.

Lekarze pokazują nam salę operacyj-

ną, zaopatrzoną w najnowsze aparaty, pokazują aparat do filtrowania wody morskiej, którą piją pacjenci, aparat Rentgena, lampy kwarcowe „Sollux”. Gdy promienie słoneczne są zbyt słabe, lub, gdy jest niepogoda, dzieci naświetlane są „Solluxem”.

— Czy sanatorium jest prywatne, czy państwowe?

— Zakład jest państwowy, założony
został przez carycę Eleonore, żonę Fer-
dyndama. Obecna królowa interesuje się
również bardzo instytutem i pomaga
mu, jak może. Ufundowała szereg łó-
żeczek, opiekując się dziećmi, przynosi im
słodczyce i zabawki. Macie i wy sanato-
ria dla dzieci chorych na gruźlicę kości
— mówi dyrektor zakładu, żegnając się
z nami — mam nadzieję, że zobaczę je
w przyszłym roku.

A. Wil.

Wspaniały sukces polskiego lotnika na międzynarodowych zawodach

W Zurichu w ramach odbywającego się tam 4 międzynarodowego meetingu lotniczego, odbył się t. zw. lot alpejski, w którym startowały polskie RWD-13. W trudnym tym locie, polegającym na przebyciu w możliwie najkrótszym czasie wyznaczonego dystansu, wspaniały sukces odniósł samolot polski, pilotowany przez dr. Eugeniusza Przy-
sieckiego z Aeroklubu Warszawskiego
wraz z pasażerami p. Maciejewskim i
inż. Wł. Stronczyńskim.

Trasa lotu alpejskiego wynosiła 636
km. Regulamin przewidywał jednak
cały szereg międzylądowań.

Lądowania te w nieznanych górskich
okolicach wymagały od pilota nieprze-
ciętnej umiejętności w opamowaniu

maszyny.

Natychmiast po lądowaniu, następo-
wał start do dalszego lotu. W locie na-
leżało wyciągnąć maksimum szybkości
o zwycięstwie bowiem decydował czas.

Zwycięski zespół polski przebył całą
trasę 636 km. w 3 godziny 31 min. 55,4
sek., co daje znakomitą przeciętną szyb-
kość, zważywszy szereg międzylądowań.

Ponieważ w pierwszej części lotu al-
pejskiego, w próbach technicznych, ze-
spół polski osiągnął najwyższą (71) i-
lość punktów dodatnich przeto w sumie
przyznano Polakom pierwsze miejsce.

Piękny ten wynik polskiego pilota w
poważnej konkurencji międzynarodowej
jest jeszcze jedną chlubną kartą
w dziejach polskich skrzydeł.

Z galerii gości Łańcuta od Władysława Jagiełły do ks. Kentu

Jak już o tym donosiliśmy, w najbliż-
szych dniach przyjeżdżają do Polski
księstwo Kentu.

Książę Kentu wraz z małżonką przy-
będą własnym samochodem do Katowic
gdzie gościć będą u swych znajomych
pp. Kozioł-Poklewskich.

W dniu 31 bm. para książęca przy-
będzie wraz z pp. Kozioł-Poklewskimi do
Krakowa, gdzie zwiedzi zabytki miasta
i weźmie udział w śniadaniu wydanym
na jej честь przez hr. Potockich pod
Baranami.

Następnie dostojni goście wrócą do
Katowic do domu swych znajomych pp.
Kozioł-Poklewskich.

Do Łańcuta wyjadą w dniu 1 lub 2
sierpnia, przy czym wizyta u hr. Poto-
ckich w Łańcutie przeciągnie się kilka
dni. Z Łańcuta księstwo Kentu wyjadą
do Serbii.

Warto, na marginesie wizyty ks. Ken-
tu w Łańcutie, przypomnieć pokrótce
przynajmniej dzieje łańcutkiego zam-
ku.

Już wkrótce po założeniu Łańcuta i
zbudowaniu zamku, wówczas drewniane-
go i niewielkiego przez ówczesnych wła-
ścicieli Łańcuta Pileckich dość częstym
gościem był król Władysław Jagiełło.

W r. 1410 na kilka miesięcy przed
bitwą pod Grunwaldem przybywa do

Łańcuta W. ks. Witold wraz z królem
Władysławem Jagiełło. Podczas nastę-
pnego pobytu pozyskał król rękę córki
Pileckich, Elżbiety, którą następnie po-
jął za żonę na zamku królewskim w
Sanoku.

W r. 1429 gościł w Łańcutie Zyg-
munt Luksemburski w drodze powrot-
nej ze zjazdu łuckiego na Węgry.

W r. 1509 zjechał do Łańcuta król
Zygmunt, który w związku z tym po-
bytem wydał w 3 lata później dekret
upoważniający do obrócenia wpływów
z t. zw. czopowego z dwóch kwartałów
na naprawę fortecy łańcutkiej.

Odtąd prawie każdy król polski przy-
najmniej w przejeździe zaważał o
Łańcut.

Większą uroczystość zanotowały kro-
miki w r. 1655, kiedy to powracającego
w styczniu ze Śląska króla Jana Kazi-
mierza gościł na zamku ks. Jerzy Lu-
bomirski. Ułożono wtedy w obecności
nuncjusza papieskiego, senatorów, szla-
chty i wojska ważny akt konfederacji
stanów koronnych z wojskiem koron-
nym. Było to odnowienie i umocnienie
poważą króla i senatu dawniejszej
konfederacji Tysowieckiej.

W r. 1704 przebywał przez pewier
czas w Łańcutie król August II Sasi
i zwołał tam konfederację Samdomier-
ską. Właścicielem był wtedy Teodor
Lubomirski.

Po rewolucji francuskiej znaleźli na
zamku łańcutkim u księżny Elżbiety
z Czartoryskich Lubomirskiej gościnnie
schronienie: hr. Prowancji, późniejszy
Ludwik XVIII, ks. Antoni Bourbon,
ks. Angouleme ks. Benry i in.

W r. 1928 w gościnie u dzisiejszego
ordynata bawił ówczesny król Rumu-
ni Ferdynand.

W r. 1925 bawił tu b. król hiszpa-
ski Alfons XIII, a w r. ub. maharadża
Kapurtali z synem i maharadża Ka-
muru.

Ślub warszawskiej tancerki Z MILIONEREM ŁÓDZKIM

Wielką sensacją życia artystycznego i to-
warzyskiego stolicy był ślub znanej tancerki
Jadwigi Leżbickiej z młodym przemysłowcem
łódzkim, milionerem Lucjanem Szyfterem.

Ślub odbył się w ub. wtorek o godz. 11 w
kościółce Karmelitów na Krakowskim Przed-
mieściu w jak najciszejszym gronie rodzin-
nym. Podczas ślubu śpiewał baryton Jerzy
Czaplicki, oraz chór teatru Wielkiego, które-
go członkinią była panna młoda.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 292.15; Bruksela 89.15;
Gdańsk 100.00; Londyn 26.34; Nowy Jork
Paryż 19.87; Praga 18.45; Sztokholm 135.75;
5.28 i trzy czwarte; Nowy Jork (dolar) 5.29;
Zurych 121.50.

Papiery procentowe: 3 proc. pożyczka prem.
inwestycyjna I em. 68.00 — 67.75 — 68.00;
4 proc. państwowa pożyczka premialna dola-
rowa 89.25 — 89.50; 4 proc. pożyczka konsoli-
dacyjna (większa) 57.50 — 56.25, (mniejsza)
55.25 — 55 i siedem ósmych; 4 1/2 proc. pożycz.
wewn. państw. 55.63

Akcje: Bank Polski 102.25; Wąsow. Tow.
Fabr. Cukru 31.00; Węgiel 21.75; Lódz. 47.25

GUY DE TERAMOND.

REKINY

104)

Był to równocześnie umówiony sy-
gnał i pretekst w razie, gdyby jakiś in-
ny okręt zainteresował się ich mane-
wrami.

Po przeładowaniu, „Arabella”, nie tro-
sząc się o dalszy los alkoholu, miała
udać się wprost do Helsingforsu, gdzie
król europejskich bootleggerów Gun-
dersen miał wreczyć Belli Hundę czek
na umówioną sumę. Było postanowione,
że tymczasem „Vipuri” odstawi w bez-
pieczne miejsce cały drogocenny ładunek
przed samym nosem fińskich cel-
ników.

Wszystkie „przedsięwzięcia” starego
„fachowca” były zawsze zmontowane
bez najmniejszego ryzyka. Czemże więc
wy tłumaczyć, że załoga „Arabelli” od
kilku godzin była jakby zaniepokojona?
Dlaczego od marynarzy do marynarzy
krążyły pogłoski, najbardziej śmieszne
i absurdalne?

Przed kilkoma godzinami obserwator
zauważył dziwny statek, który uporczy-
wie trzymał się w pobliżu „Arabelli”.
Nie był to ani okręt linii pasażerskiej,
ani wojenny.

Kapitan wzruszył na wieść o tym ra-
mionami, ale niepokój załogi niemniej
trwał nadal.

Homaras chodził po pomoście tam i
z powrotem. Miał wygląd zwierza zam-
kniętego w klatce, który wołał by znaj-
dować się gdzie indziej.

Książę Ernach nadaremnie usiłował
wywiedzieć się czegoś pocieszającego od
zastępcy kapitana.

Marynarze, nie zajęci manewrowa-
niem, badali horyzont.

Nagle jeden z nich, przerastający ko-
legów co najmniej o głowę, wyciągnął
rękę w stronę małego, czarnego punkci-
ku, jaki ukazał się od strony lądu:

— Tam, widzicie?

Zastępca kapitana wywał mu nerwo-
wym ruchem lunetę z ręki.

Homaras, niesłuchanie podniecony, o-
świadczył:

— Tak, to widać dokładnie... ten o-
kręt z pewnością zbliża się ku nam...

— Psiakrew! To ten sam, co już się
dawno koło nas wócił! — wykrzyk-
nął marynarz, który przed kilkoma go-
dzinami był obserwatorem i pierwszy
zauważył podejrzany okręt.

— Absurd! — wrzasnął kapitan.

— Kiedy to naprawdę jest okręt! —
dodał Homaras, coraz bardziej zdem-
wowany.

— Pewno, że okręt! Zdaje mi się, że
morze jest wolne dla wszystkich!

— Naturalnie. Ale w miejscu, gdzie
jesteśmy, nie kursują okręty pasażer-
skie!

— No, istnieją nie tylko okręty pa-
sażerskie. Od czasu do czasu płyną też
okręty policyjne.

Padło nie dobre słowo.

Zdawało się, że w tym momencie
skonkretyzowały się obawy wszystkich.

— Przyspieszamy? — zapytał zastę-
pca kapitana.

— Tak — odpowiedział Homaras, nie
zwracając się wcale do kapitana.

— Idziemy na pełne morze, czy też
zbliżamy się do brzegów.

Tym razem kapitan odrzekł oświadcze-
nie: — Pełne morze...

Bella, która dotychczas leżała na ha-
maku z książką na kolanach, spostrze-
gła wreszcie, że dzieje się coś nienor-
malnego. Zbliżyła się więc do grupy lu-
dzi, widząc, że obserwują morze przez
wszystkie lunety, jakie były w zapasie,
Gestykulowali i dyskutowali namiętnie
nad coraz widoczniejszym statkiem.

— Co się dzieje? — zapytała księ-
niczka Bella.

— Nic specjalnego — odrzekł Homa-
ras zbyt pośpiesznie, aby nie zwrócić
tym uwagi awanturnicy.

„Arabella” płynęła teraz pełną parą.
Jacht był wprawdzie dobrym wyścigow-
cem, ale tajemniczy okręt płynął jesz-
cze szybciej.

Im dokładniej widać było kontury ści-
gającego okrętu, tym bardziej rósł nie-
pokój załogi i pasażerów „Arabelli”.

(Ciąg dalszy nastąpi)

SPRAWA PALESTYNY WCHODZI NA FORUM GENEWSKIE

W piątek 30 bm. zbierze się w Genewie komisja mandatowa Ligi Narodów, w której posiedzeniu brytyjski minister kolonii, p. Ormsby Gore przedłoży przed wstępną dyskusją zalecenie raportu komisji królewskiej w sprawie Palestyny. Decyzje w sprawach mandatowych są zastrzeżone dla Rady Ligi Narodów, to też dyskusja na komisji mandatowej może mieć jedynie charakter wstępnego sondowania opinii poszczególnych państw. Nie mogą na niej zapaść żadne wiążące postanowienia. Polska więc, która w sprawie palestyńskiej ma specjalne zainteresowanie, a w komisji mandatowej nie posiada swego oficjalnego przedstawiciela, mogła więc na zapytanie sekretariatu Ligi wyrazić swą zgodę

czasu, kiedy raport komisji zostanie już przedyskutowany w Genewie. Jest rzeczą jasną, że sprawa takiego lub innego rozwiązania zagadnienia palestyńskiego

posiada dla Polski znaczenie przede wszystkim z punktu widzenia stworzenia dla żydów możliwości emigracyjnych z Polski.

Możliwości te odnośnie do Palestyny w latach ostatnich wprost nie istniały, gdyż — ze względu na napiętą sytuację w Palestynie — władze mandatowe przyznawały żydom śmiesznie małą ilość certyfikatów imigracyjnych. Powstanie

państwa żydowskiego otworzył oczywiście wrota imigracyjne, ale tylko w najlepszym razie do takiej ilości, jaką będzie w stanie pomieścić jego obszar. Przy najdalej idących inwestycjach gospodarczych, państwo żydowskie w granicach zakreszonych zaleceniami komisji królewskiej zdolałoby pomieścić od miliona do półtora miliona przybyszów.

Byliby to oczywiście przybysze nie tylko z Polski, powstanie więc państwa żydowskiego w takich granicach nie mogłoby doprowadzić do pełnego rozwiązania sprawy żydowskiej w Polsce, jak-

kolwiek mogłoby je zapoczątkować w dość wydatny sposób.

Stanowisko żydów wobec projektu podziału Palestyny jest bardzo charakterystyczne.

Wszystkie grupy żydowskie protestują przeciw podziałowi

i przeciw zbyt szczupłym granicom projektowanego państwa żydowskiego, niektóre jednak odrzucają całkowicie propozycje brytyjskie, protest innych ma charakter raczej taktyczny. Najbardziej negatywnie — rzecz ciekawa — ustosunkowała się do projektu komisji królewskiej Nowa Organizacja Sjonistyczna, kierowana przez Żabotyńskiego, skąd pływająca skrajnie nacjonalistyczna młodzież, marząca o państwie żydowskim, w którym mogłoby się skupić cały naród żydowski. Dążenie komisji do całkowitego zlikwidowania diaspory i do odrodzenia narodu żydowskiego przez danię mu normalnych, podobnych do innych narodów, warunków bytowania we własnym państwie, jest — jak wiadomo — zważane przez większość ruchu sjonistycznego, która pragnie obok Palestyny, mającej być bazą i ogniskiem rodzinnym narodu żydowskiego, utrzymać pozycję żydów w diaspory. Dla Żabotyńskiego powstanie państwa żydowskiego w tak szczupłych granicach jest pogrzebaniem jego planów, dla reszty zaś żydów strony dodatnie tego projektu zdają się przeważać nad ujemnymi.

Powstanie państwa żydowskiego w granicach proponowanych przez komisję królewską w Palestynie nie może doprowadzić — jak to już pisaliśmy — do pełnego rozwiązania kwestii żydowskiej w Polsce, ale nie jest dla nas rzeczą obojętną, jak się dalej potoczy sprawa tych propozycji i czy w wyniku obrad genewskich możliwości emigracyjne żydów do Palestyny zostaną zwiększone.

Nowojorski „Times” o kwestii żydowskiej w Polsce

Na łamach nowojorskiego „Timesa” drukuje obecnie korespondencję specjalny wysłannik tego pisma do Polski dla badania sprawy żydowskiej.

Korespondent „Timesa”, Tolischius twierdzi, iż w Polsce toczy się cicha wojna między żydami i Polakami. Nazywa tę wojnę gierlasówką. Rząd nie wtrąca się do biegu wypadków, a tylko pilnuje, aby nie było zbyt ostrych ekscesów.

Rywalizacja ekonomiczna między Polakami i żydami wg. opinii amerykańskiego dziennikarza jest faktem i nie ma na to żadnej rady.

Gdy dziesiąta część ludności kraju ma w swym ręku dziewięć dziesiątych handlu i przemysłu, starcie jest nieuniknione.

Bojkotu sklepów żydowskich przez ludność chrześcijańską żaden rząd wstrzymać nie może. Ludzie kupują, gdzie chcą i są zawsze w swoim prawie. Nie może też rząd zakazać młodzieży wiejskiej trudnić się handlem, zakładać sklepiki w miasteczkach i sku-

pywać różne artykuły po wsiach, aby je później sprzedawać w miastach.

Słusznie podkreśla Tolischius, że jedynym wyjściem dla żydów polskich jest emigracja. Gdyby emigrowało z Polski 50 tys. żydów co miesiąc niedługo proporcja ich do reszty ludności stałaby się normalną. Lecz emigruje rocznie tylko 30 tysięcy. Nie ma dokąd jechać. Palestyna jest mała i obecnie okrojona terytorialnie przez podział pomiędzy Arabów i żydów.

Australia jest daleko, a przy tym ludność angielska niechętnie patrzy na imigrantów innych narodowości. Do Ameryki południowej jechać można, lecz daleko to i drogo kosztuje. Najlepszym terenem dla żydowskiej emigracji jest Madagaskar. Francja chętnie przyjmuje tam białych osadników, lecz wymaga od żydów aby osiedlali się na roli i trudnili rolnictwem.

Polska nie może ponieść kosztów liczonej emigracji żydowskiej. Pomagać tu powinni bogaci żydzi wszystkich krajów, gdzie tylko się znajdują.

Z DNIA

Ch. D. contra Stron. Narodowe

budziły jednakże zastrzeżenia i wśród członków stronnictwa konserwatywnego, m. in. podzielał je Winster Churchill. Debatę zakończono więc kompromisem. Rząd zrezygnował i domaga się poparcia Izby dla zaleceń raportu komisji, a Izba prawie jednomyślnie uchwała jedynie „wzięła pod uwagę” te zlecenia i, wstrzymując się od ich aprobacji, odroczyła sprawę zajęcia merytorycznego stanowiska, do jesieni, do

Zamieściliśmy niedawno fragment korespondencji z Górnego Śląska, drukowanej w „Warszawskim Dzienniku Narodowym”, a zatytułowanej „Związek Chrześcijańskiej Demokracji”. Obecnie w ostrej formie odpowiedział na ten artykuł prezes Ch. D. na Śląsku dr. Wł. Tempka. W odpowiedzi dr. Tempka czytamy takie powiedzenia:

Spodziewaliśmy się, że dzisiejsze kierownictwo Stronnictwa Narodowego potrafi wy-

żyć swoje siły w kierunku uporządkowania swego własnego polkórnego podwórka, a nie będzie się wtrącać tam, gdzie nie ma nic do szankowania. Widocznie jednak młoda „rasowa” krew członków sztabu S. N. nie pozwala na stosowanie w międzypartyjnym życiu zasad umiarkowania, przyzwyczajenia, uczciwości i prawdomówności, jeżeli w dal-

szym ciągu jesteśmy przedmiotem ataków tego stronnictwa opartych na zwyczajnych fantastycznych wyobrażeniach o swojej wielkości.

Dłatego postanowiliśmy zdemaskować kłamstwo, otworzyć oczy łatwowiernym i zbalamuowanym, że stronnictwo to pod dzisiejszym kierownictwem nie ma nic wspólnego z prawdziwą demokracją, że z prawdziwą łatwością naśladuje wzory hitlerowskie i faszystowskie, że opowiada się za dyktaturą w Polsce, że wyznając zasadę rasizmu, toleruje na swoich kierowniczych stanowiskach ludzi, związanych z żydami materialnie.

I dalej pod adresem Stronnictwa Narodowego:

„prawda jest, że jesteście tutaj sami i tak całkowicie odosobnieni, że was właściwie na Śląsku całkiem nie ma.

Jest was tak mało, że z trudnością można się dopatrzeć tu i ówdzie waszych znaczków organizacyjnych, w zarodku noszących już znamie rozkładu.

W całej Polsce jesteście również sami i całkowicie odosobnieni, choćby z tej prostej przyczyny, że w waszej chorobliwej fantazji wydaje się wam, że tylko wy i tylko wy sami, bez niczyjej pomocy, potraficie wywabić Polskę. Już dawno nie powiedziano wam tej prawdy, więc musicie ją przyjąć od tej Ch. D., którą chcielibście widzieć w okresie „zmierzchu”.

W dalszym ciągu swego ostro atakującego Stronnictwo Narodowe artykułu dr. Wł. Tempka oświadcza, iż gotów jest służyć nazwiskami osób ze Stronnictwa Narodowego, które mają współników żydów i są spowinowaceni z żydami i utrzymują (z samą) najbliżej, serdeczne stosunki i znaczące zyski czerpią.”

Artykuł ten niewątpliwie „Warszawski Dziennik Narodowy” bez odpowiedzi nie pozostawi. Polemika, sądząc z artykułu dr. Tempki „smacznie” się nie zapowiada, a służyć może jako charakterystyczne zjawisko dekompozycji w jednolitym do niedawna frontie opozycyjnym.

Pułkownik Adam Koc o zadaniach młodego pokolenia

Ukazał się pierwszy numer miesięcznika ideowo-politycznego „Związku Młodej Polski” pt. „Młoda Polska”.

Pierwszy numer przynosi na wstępie artykuł płk. Adama Koca następującej treści:

„Świadomi spuścizny pracy i walki życia Józefa Piłsudskiego, w pełnym poczuciu olbrzymiej odpowiedzialności za kontynuację Jego wysiłków w teraźniejszości — stajemy, prośmy i szczerzy żołnierze sprawy polskiej, w karnym orydku do nieustępliwiej, konsekwentnej i wytrwałej walki i pracy.

Apel nasz kierowany jest do całego młodego pokolenia polskiego i obejmuje wszystkich tych, którzy serca mają płonące gorącą miłością Ojczyzny. Biernych i ludzi małej wiary Związek zawsze będzie od siebie odsuwać. Nie oszczędzi żadnego wysiłku, by swą gorącą wiarą i ideą

przeniknąć całe młode pokolenie, by wszystkich, co prężne mają siły i dusze niewystygłe zgrupować w swoich szeregach. Nigdy nie jest zapóźno stanąć do wspólnego wysiłku, by pracy ogromem podzielić się z tymi, co już zaczęli pracę i walki o przyszłość Polski

podejmują.

Wielka i potężna Polska stanie zbudowana jednolitym wysiłkiem całego narodu polskiego. Siły duchowe do dokonania tego zadania są dziś w większości swej

bądź uwięzione w przestarzałych formach życia, bądź śpią nierozbudzone.

Przeżyte formy i oportunistyczne przyzwyczajenia stają na przeszkodzie, usiłując przeciwdziałać krystalizowaniu się i zgrupowywaniu sił twórczych narodu państwowych.

po drugiej stronie barykady mających obóz „Folksfrontu”.

Zgrupowanie najbardziej wartościowych sił narodu dla pracy i walki o wielką i potężną Polskę może się dokonać jedynie przy istnieniu niesłychanego napięcia woli i dynamiki ideowej ośrodka działającego. Ujednolicenie ideowo-polityczne narodu wtedy tylko jest twórcze i celowe — gdy

nie jest pojmowane jako cel sam w sobie,

lecz jako środek niezbędny w walce o silną, potężną Polskę. Zasadniczym bowiem terenem powstawania wyso-

kich napięć ideowych jest walka o święty cel.

Związek Młodej Polski jest powołany do walki. Walki bezwzględnej zarówno z jego faktycznymi wrogami, jak i z oportunistami, biernością, z niechęcią ponoszenia odpowiedzialności u tych wszystkich, którzy w szeregach jego znaleźć się winni.

Walka ta zostanie wygrana. — Wrogom przeciwności Związek Młodej Polski potęgę uderzenia, niewierzącym — siłę przekonania i fanatyzm idei i działania. Potęgą swego napięcia uzdolni ich do zdyscyplinowanej i skoordynowanej, twórczej pracy dla Polski.

Adam Koc
kierownik Związku Młodej Polski.

Protek od BÓLU GŁOWY
DŁA DOROCZNYCH ZE ZŁYFAR
KOWALSKINA
dłonie ze sznurkiem
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY I KATARZE

CHCĘ BYĆ PIĘKNA

Unikać kosmetycznych rad przyjaciółek

Od wieków lubią kobiety radzić się we wszystkich bolączkach kosmetycznych swego najbliższego otoczenia. Ponieważ mężczyźni nie zawsze potrafią ciepłiwie wysłuchiwać setek pytań na temat pielęgnacji ciała lub zachowania urody — cała ofensywa pod tym względem kierowana jest na kobiety: przyjaciółki. Żaden fachowiec nie potrafi, zdaniem kobiety udzielić jej doskonałych i wyczerpujących porad, jak owe panie mimo, że są one najczęściej całkowicie ignorantkami w dziedzinie kosmetyki, higieny i t.d.

Obie strony nie zdają sobie zupełnie sprawy jak

wielką krzywdę wyrządzić mogą takie bezkrytyczne i niefachowe „porady”.

Lekkomyślność pod względem udzielania i stosowania porad kosmetycznych jest tym dziwniejsza, że te same panie nie zwróciłyby się nigdy do swego szwecza z propozycją uszczenia kostiumu, ani do krawcowej o uczesanie. A tymczasem najważniejsze zagadnienie, jakim dla każdej kobiety winna być nieszczęśliwa pielęgnacja jej skóry, traktują lekkomyślnie i przygodnie. Zachowanie jak najdłuższej urody, młodości i zdrowia, wiążące się nierozdzielnie z racjonalną pielęgnacją ciała, jest problemem wymagającym poważniejszego zastosowania. Nie wystarczy pod tym względem stosowanie się tylko do rad przyjaciółek.

Najłatwiej zakonserwowana lub starannie pielęgnowana cera innych kobiet nie dowodzi wcale, że te środki i nam pomogą. Skóra jest bowiem jedną z najważniejszych części organizmu, żyjąca i posiadająca cały szereg odmian. Dlatego dużej umiejętności wymaga samo dobranie odpowiednich środków do pielęgnacji skóry.

Czasem

złe dobrany preparat kosmetyczny

daje od razu widoczne na skórze pogorszenie, ale czasem defekty skóry pojawiają się dopiero po paru miesiącach. Taki stan wymaga już nie tylko systematycznej i racjonalnej pielęgnacji skóry, ale długotrwałej, kosztownej kuracji.

Należy pamiętać, że nie zawsze preparaty, które spowodowały defekty są złe, lub posiadają szkodliwe składniki. Wystarczy, że są one nieodpowiednie dla danego rodzaju skóry, lub nie racjonalnie stosowane, aby spowodowały na niej cały szereg mniej lub bardziej groźnych defektów.

Najczęściej spotykanymi chorobami skóry, wynikłymi z nieodpowiedniej jej pielęgnacji są: przedwczesne zmarszczki, wagi, pryszcze, zaczerwienie i swędzenie.

Podrażnienia takie nie leczone od razu, przestają się w poważniejsze i trudniejsze potem do leczenia choroby. Zwracając się bezpośrednio ze swymi bolączkami do lekarza specjalisty, każda kobieta wie, że przepisana jej kuracja jest indywidualnie dostosowana do rodzaju jej skóry. Pozostawienie zaś przez czas trwania kuracji pod opieką lekarza specjalisty chroni od zbyt ostrego oddziaływania preparatów na skórę.

Przeprowadzenie kuracji kosmetycznej jedynie „porodzonymi preparatami”, lub systemem masażu, zapożyczonym u przyjaciółki, może jak najgorzej odbić się na wyglądzie skóry. Dopiero gdy pojawiają się pod oczyma worki, lub siatka drobnych, ale widocznych przedwczesnych zmarszczek oraz zwiotczenie skóry, wagi i wypryski — udaje się każda kobieta

o ratunek do lekarza.

Następuje wtedy kosztowna i długotrwała kuracja, której łatwo można uniknąć, udejkując na poradę kosmetyczną za czasów, kiedy cera jest jeszcze zdrową i normalną, wymagającą jedynie starannej pielęgnacji dla utrzymania jej jak najdłuższej w tym stanie.

Rady przyjaciółek bywają zgubne nie tylko przy doborze odpowiednich kosmetyków, ale także przy prowadzeniu odpowiedniego trybu życia, odżywiania i t.d. mających wpłynąć na

wysmuklenie sylwetki, elastyczności ruchów i dobrego samopoczucia.

Niestety bowiem, bezpośrednio z zabiegami kosmetycznymi wiąże się przeprowadzenie aż nazbyt często przez kobiety

różnego rodzaju kuracji dietetycznych lub odchudzających,

również wyłącznie według przepisów przyjaciółek. Porady takie czerpane są również często z zupełnie abstrakcyjnych źródeł jak książki, popularne broszurki lub artykuły prasowe pisane nie przez lekarzy, ale anonimowych autorów. Nieraz z prawdziwym przeżeniem słucha się w tramwaju, autobusie, kolei lub na przyjęciach udzielanych poważnym tonem setek porad, zawierających recepty głodówek dla utrzymania sylwetki, lub najnowszych systemów odżywiania. Trudno wyobrazić sobie jakie szkody czynią organizmowi tego rodzaju kuracje. Nieraz w gabinetach lekarskich spotyka się młode osoby ze zrujnowanym zdrowiem, cierpiące na szereg dolegliwości nabytych dzięki niewłaściwemu odżywianiu się w czasie kuracji odchudzającej. Metody tego rodzaju nie tylko fatalnie

odbijają się na zdrowiu kobiet, ale i na ich zewnętrznym wyglądzie. Skóra traci swą elastyczność i barwę, staje się obwisła, żółta, pojawiają się często brązowe plamy, wynikiem z nieprawidłowego funkcjonowania wątroby, oczy bez blasku z apatią spoglądają wokoło.

Reasumacja wynika z tego jedna. Słuchajmy rad przyjaciółek, jeśli idzie o sprawy domowego gospodarstwa, skwapliwie मतujmy i stosujmy w życiu ich przepisy kulinarne, uczmy się od nich metod prowadzenia domu, ale unikajmy porad ich w dziedzinie kosmetyki, dietetyki i higieny, jeśli chcemy być zdrowe oraz zachować młodość i urodę.

Dr. med. J. ŚWITALSKA.

Red. „Kurjera Zachodniego” porozumiała się z dr. med. J. Świtalską, autorką drukowanego powyżej artykułu w sprawach udzielania porad kosmetycznych. Czytelniczki przeto „Kurjera Zachodniego” zechcą się do nas zgłaszać listownie z zapytaniami we wszelkich kwestiach związanych z pielęgnacją cery, po czym otrzymają odpowiedzi w dziale „Skrytka kosmetyczna”. Listy mogą być podpisywane inicjałami lub pseudonimami.

Dodatkowe kredyty otrzymały miasta Zagłębia

Jak już donosiliśmy, miasta Zagłębia wyczerpały uprzednio przyznane fundusze na przeprowadzenie robót inwestycyjnych, wobec czego byłoby zmuszone zredukować bezrobotnych zatrudnionych na robotach publicznych.

Prócz Sosnowca, który otrzymał 325 tys. zł., w tych dniach na roboty publiczne, Biuro Wojewódzkiego Funduszu Pracy w Kielcach przyznało onegdaj Będzinowi 130 tys. zł. na rozbudowę i naprawę dróg, oraz na ten sam cel przeznaczyło dla Dąbrowy Górniczej 135 tys. zł.

Na razie jeszcze dokładnie nie wiadomo, czy Będzin i Dąbrowa otrzymają kredyty w gotówce czy też częściowo w materiale.

Ogólnie jednak przypuszcza się, że kredyty te otrzymają miasta w gotówce.

Ponieważ na razie nie ma wiadomości o przyznaniu kredytów na zatrudnienie bezrobotnych w Czeladzi, przeto nadzieje otrzymania kredytów z Funduszu Pracy na ten cel zmalały do minimum.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA Czwartek

29 Lipiec

Marty p., Urbana II, Olafa
Słowiański: Cienpiśkawa
Słońca wch. 3.51, zach. 19.33
Księżyc w. 21.23, zach. 11.8

HISTORIA PODAJE:

1666 Jan Kazimierz gościł się z Lubomirskim
1799 Kapitulacja Mantui i zniszczenie Legii drugiej.

1683 Urodził się Benito Mussolini.

1900 Zmord. króla włoskiego Humberta

1909 Wybuch rewolucji w Hiszpanii.

PRZYSŁOWIA:

„Okolo dnia św. Marty,

Ze zniwami już nie żartuj”.

ZŁOTE MYŚLI

„Ten, kto urosć chce z czasem

Niech z młodu już swą kładzie

słabość przeciwnie”.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Romans w Budapeszcie”

PATRIA: „Ada, to nie wypada”.

EDEN: I. „Dodek na froncie”. II. „Sensacja jest świat”.

Przeciwko systemowi „LEKARZA DOMOWEGO”

Podkomisja do usprawnienia organizacji i udzielania świadczeń przez ubezpieczalnie społeczne w Polsce wypowiedziała się na ostatnim posiedzeniu przeciwko obowiązującemu obecnie systemowi lekarza domowego, całkowicie ograniczającemu wybór lekarza przez ubezpieczonych.

Opinia podkomisji przedłożona będzie pełnej komisji.

× KWESTA NA STRAŻ POŻARNĄ W SIEWIERZU. Dnia 18 lipca odbyła się w Siewierzu kwesta uliczna pod hasłem: „Na walkę z pożarami”. Dochód z kwesty ulicznej wyniósł 49 zł. 9 gr.

Zjazd do Pińska NA „DNI POLESIA”

66 PROC. ZNIŻKI KOLEJOWEJ

W dniach od 22 — 31 sierpnia Liga Popierania Turystyki organizuje zjazd do Pińska na „Dni Polesia”. Komitet organizacyjny przygotowuje szereg atrakcji dla przyjezdnych, z tradycyjnym Jarmarkiem Poleskim na czele.

Karty uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki będą uprawniały do 66 proc. niżki kolejowej, dzięki czemu najszerzy ogół będzie miał możliwość zwiedzić Polesie, jeden z najciekawszych ośrodków turystycznych w Polsce.

× LISTONOSZE WIEJSZY DORĘCZA BĘDĄ PACZKI ŻYWNOSCIOWE. Ministerstwo poczt i telegrafów dla wygody mieszkańców wsi rozszerzyło zakres działalności listonoszów wiejskich. Poza doręczaniem przesyłek zwykłych i poleconych, sprzedają znaczki, papieru, kopert i wksli, listonosze doręczają będą również paczki żywnościowe do wagi 1 kg.

× DO ODEBRANIA. W Wydziale śledczym p. p. w Sosnowcu znajduje się do odebrania znaleziony zegarek i parasolka.

Obostrzenie kar ZA POTAJEMNY UBÓJ

Już kilkakrotnie poruszaliśmy na łamach naszego pisma, sprawę nielegalnego uboju w Zagłębiu Dąbrowskim.

Ponieważ coraz częściej władze sportykają się z ubojem nielegalnym, nie tylko w Zagłębiu, lecz i w innych dzielnicach kraju, przeto jak się dowiadujemy obecnie, odpowiednie czynniki rozpatrują sprawę podwyższenia i obostrzenia kar na winnych potajemnego i nielegalnego uboju.

—OO—

Kary za sporządzanie syropu BURACZANEGO DOMOWYM SPOSOBEM

Niektóre pisma podały ostatnio szereg przepisów sporządzania domowym sposobem syropu z buraków.

W związku z tym „Iskra” wyjaśnia, że wyrób syropu z buraków nawet sposobem domowym jest na zasadzie obowiązujących przepisów wzbroniony, a winni przekroczenia ich ponoszą odpowiedzialność karną.

Publikowanie zatem tego rodzaju przepisów jest niewskazane.

—OO—

Wypadki przy pracy

Wczoraj uległ wypadkowi przy pracy Róś Szymon robotnik kop. Ntka.

Róś doznał dotkliwego stłuczenia głowy. Pogotowie przewiozło go do szpitala Ubezpieczalni społecznej w Sosnowcu.

W fabryce Huleczyńskiego uległ wypadkowi Ociepka Antoni, którego pogotowie przewiozło na oddz. chirurg. szpitala Ubezpieczalni w Sosnowcu.

—OO—

× ZEBRANIE RZEMIEŚNIKÓW CHRZEŚCJAN W CZELADZI. W nadchodzącą niedzielę, dnia 1 sierpnia br. o godz. 11 przed południem odbędzie się organizacyjne zebranie rzemieślników chrześcijan, na którym będą omówione sprawy zawodowe rzemieślników. Zebranie odbędzie w sali remizy strażackiej.

TO I OWO

Temperatura napojów W LECIE

Konsumpcja napojów a zwłaszcza wody w lecie jest większa niż w innej porze, gdyż przy wyższej temperaturze organizm ludzki traci przez pocenie się sporą ilość wody i domaga się rekompensaty. Stąd uczucie pragnienia.

Należy jednak pić z umiarkowaniem, nie przebiegając miary, zwłaszcza jeśli chodzi o wodę bardzo zimną lub o napoje z lodem. Najlepiej jest popijać małymi łykami, nie od razu, co lepiej gasi pragnienie. Zbyt nagłe ochłodzenie organów wewnętrznych prowadzi niejednokrotnie do zaburzeń w organach trawiennych. Woda nie powinna mieć temperatury niższej od 8 st. Celjusza i wyższej nad 10 stopni.

Dobrze gasi pragnienie ochłodzona herbata z cytryną, lemoniada naturalna wody gazowe lub też chłodzona czarna kawa niezbyt mocna.

Wystrzegać się jednak należy, zwłaszcza przy dłuższym chodzeniu, na wybiegach w góry etc. przed wchłanianiem dużych ilości płynów, gdyż przy wzmożonej działalności serca trzeba unikać wszystkiego, co wpływa na wzrost ciśnienia krwi.

I. R.

Robotnicy w fabryce B-ci Klein uzyskali podwyżkę od 15—25 proc.

Wczoraj odbyła się w inspektoracie pracy w Sosnowcu konferencja w sprawie podwyżki płac oraz zbiorowej umowy w dąbrowskim przemysle drucianym B-ci Klein w Dąbrowie.

Na konferencji tej została podpisana umowa zbiorowa przez przedstawicieli dyrekcji fabryki oraz robotników. Umowa przewiduje podwyżkę płac od 15 do 25 proc. i obowiązuje od 1 sierpnia br. do 30 września 1938 r.

W umowie jest zastrzeżona klauzula, która mówi, że w razie stwierdzenia przez urząd statystyczny przy inspektoracie pracy zwykły lub obniżki kosztów utrzymania płace robotnicze będą podwyższone lub obniżane, a umowa zbiorowa może być w tym wypadku wymówiona na 3 miesiące.

Jak z powyższego widać, robotnicy uzyskali dość znaczną podwyżkę płac, które dotychczas były bardzo niskie.

TOREBKI

PASKI DAMSKIE oraz wszelkie DROBIAZGI SKÓRZANE — najkorzystniej w wielkim wyborze u

PIECHOCKIEGO,

SOSNOWIEC DĄBROWA GÓRN.
Warszawska 6. Sobieskiego 23.
Tel. 630-52. Tel. 682-34

Obstalniki 2665 Reperacje
• Własne wytwórnie na miejscu

Dostawy i roboty na rzecz związków samorządowych

Związek powiatów R. P. złożył p. premerowi Składkowskiemu memoriał dotyczący dostaw i robót na rzecz związków samorządowych

Związek powiatów stwierdził, że wprowadzenie pewnej jednolitości w zakresie formalnych przepisów o dostawach i robotach, co nastąpi w związku z wejściem w życie rozporządzenia Rady ministrów z dnia 29 stycznia r.b. o dostawach i robotach na rzecz skarbu państwa, znajduje uzasadnienie ale tylko w tym wypadku, jeżeli te jednolite normy ograniczają się jedynie do ustalenia podstawowych zasad, mających na celu ochronę interesów gospodarczych.

Natomiast sprecyzowanie i dostosowanie szczegółów do warunków terenowych i rozmiarów gospodarki winno być pozostawione czynnikom lokalnym.

Memoriał stwierdza dalej, że gospodarka związków samorządowych ma do pokonania większe trudności od gospodarki prywatnej. Potęgowanie zatem tych trudności drogą

normowania dostaw i robót
normowania dostaw i robót

nie przyczyni się niewątpliwie do usprawnienia działalności gospodarczej związków samorządowych.

Samorząd terytorialny obejmuje bardzo różnorodnie pod względem zasobności środków oraz nasilenia potrzeb jednostki gospodarcze, od kilkudziesięciu osady, czy też miasteczka po przez różnej wielkości gminy wiejskie, powiatowe związki samorządowe, do miast milionowych. Włączanie zatem tych wszystkich jednostek tak odmiennych organizmów w drobiazgowo przepisy procedury gospodarczej, narzuca poważne zastrzeżenia gdyż ta, czy inna norma mająca rację bytu w dużej jednostce gospodarczej, może się okazać w małym miasteczku czy też gminie wiejskiej niewykonalną.

Związek powiatów R. P. zwraca się przeto do p. premiera z prośbą o wyłączenie związków samorządowych z pod mocy obowiązują-

cej rozporządzenia z dnia 29 stycznia r. b., przy ewentualnym nałożeniu na nie ustawowego obowiązku uregulowania we własnym zakresie sprawy dostaw i robót, zgodnie z ustawą z dnia 28 marca 1935 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego.

Unormowanie kwestii poruszonych przez Związek powiatów R. P. jest rzeczą niezmiernie ważną. Sprawę tę poruszaliśmy już niejed-

nokrotnie, a ma ona dla Zagłębia duże znaczenie. Ani sprawy dostaw, ani sprawy wykonywania robót nie można załatwiać wedle jakichś ogólnych formuł, bowiem zupełnie inaczej te sprawy wyglądają w poszczególnych miejscowościach; zupełnie inaczej w Zagłębiu i zupełnie inaczej w ośrodkach czysto rolniczych lub na kresach.

Epilog tragicznego wypadku na kop. „Hr. Renard”

Dnia 22 marca br. na kopalni „Hr. Renard” w Sosnowcu miał miejsce tragiczny wypadek, który pociągnął za sobą życie górnika Stanisława Bednarskiego.

Na górnej części pochylni pracowali przy ładowaniu wózków węglem górnicy: Jan Głowacki, zam. w Zagórz, Aleksander Kosiński z Dąbrowy i A. Legowski, a na dole Stanisław Bednarski. Zadaniem pierwszych trzech było z chwilą naładowania dwóch wózków węglem, porozumieć się z Bednarskim, przebiegającym na dole, za pomocą sygnału, czy droga jest wolna. W tym czasie Legowski spinał stalową liną oba wózki naładowane węglem. Po otrzymaniu odpowiedzi od Bednarskiego, że droga jest wolna, Głowacki opuszczał na górę zapórę, Kosiński włączał prąd i wózki jechały na dół.

W tragicznym dniu Głowacki podniósł za wcześnie zapórę i oba wózki naładowane węglem całym pędem wpadły na znajdującego

się na dole Bednarskiego, który doznał ciężkich obrażeń wewnętrznych i po przewiezieniu do szpitala zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

Kosińskiego i Głowackiego pociągnięto do odpowiedzialności za nieumyślne spowodowanie zabójstwa.

Na rozprawie w Sądzie okręgowym w Sosnowcu powołano na charakterze rzeczoznawcy referenta Urzędu Górniczego w Krakowie p. A. Zdrzałkę.

Na przewodzie sądowym wyszło na jaw, że pomimo przedwezianego podniesienia zapory przez Głowackiego, Bednarski nie poróżnił się, gdyżby zamknął na dole ochronną barierę, a sam schował się do miszy.

Wobec ustalenia powyższych faktów sąd skazał Jana Głowackiego za przedwezanie podniesienia zapory na 6 miesięcy więzienia, a zawieszaniem na 3 lata, a Aleksandra Kosińskiego uniewinnił.

Amatorzy oleju rycynowego i paser w Będzinie pod kluczem

Dwóch dobrych znajomych fachowców, trudniących się zawodowo kradzieżą mienia, Łukasinski Jan bez stałego miejsca zamieszkania oraz Włosek Andrzej zam. w Będzinie przy ul. Małobądzkiej 174 od dłuższego czasu zbierali się na narady celem dokonania wspólnej kradzieży.

Po dłuższych naradach i wzajemnych sprostowaniach doszli do wniosku, że można by coś skraść z magazynu fabryki Potokol w Będzinie. A ponieważ wyżej wymienieni pamięć wszystkich cokolwiek urządzić wprowadzając w czyn, przeto nie namyślając się długo wybrali się w nocy dn. 25 bm. na „robotę”.

Może chcieli skraść coś innego, lecz po ciemku nie widząc skradli 20 beczek oleju rycynowego, wartości 470 zł.

Jedem z będzińskich paserów-żydów niejaki Winter Jasek zam. przy ul. Małobądzkiej 88 chętnie nabył olej rycynowy, chcąc grubo zarobić na dobrym „geszecie”.

Włodzie: Łukasinski i Włosek oraz pasera Jaska Wintera policja ujęła, przekazując ich władzom sądowym.

Skradziony olej rycynowy odebrano, lecz nie wszystko, bo tylko 19 beczek, podobno jedna beczka zginęła przy przewożeniu.

w Klimontowie — 532.438 m. kw.

Poza tymi pomocami terenowymi Towarzystwo Kopalń Sosnowieckich wydzierżawiło zarządowi miejskiemu w Sosnowcu pod park przy ul. Piłsudskiego około 37.000 m. kw., za czynsz uznania 1 zł. rocznie m. Sosnowiecy tereny na „galdach” w ilości 170.000 m. kw., zarządowi miejskiemu w Będzinie (przy ul. Brzozwickiej) pod park około 75.000 m. kw., na warunkach ulgowych zarządowi miejskiemu w Dąbrowie Górniczej pod park (na Zielonej) — 310.000 m. kw., zarządowi m. Sosnowca wydzierżawiło na ulgowych warunkach dla straży pożarnej przy ul. Będzińskiej 6660 m. kw., w Będzinie, również dla straży pożarnej (przy zbiegu ulic Czeladzkiej i Małobądzkiej) — 5450 m. kw., sprzedała pracownikom miejskim w Sosnowcu na dogodnych warunkach (przy ul. Rudnej, Pustej i Długiej) 25138 m. kw., wydzierżawiło za czynszem uznania Polskiej Macierzy Szkolnej w Nivce gruntu pod plac sportowy — 400.000 m. kw., oddało 10 mórg do użytkowania bezpłatnego dla więźniów w Będzinie.

Poza tym Towarzystwo Kopalń Sosnowieckich poszło na rękę zarządowi m. Sosnowca zamieniając grunty posiadane przez miasto na peryferiach na place wysoko wartościowe w centrum miasta, na których stanęły wspaniałe gmachy szkół powszechnych i Ratusz.

Niewątpliwym wyrazem życzliwości układającej się współpracy pomiędzy zarządami miast i gminami było zezwolenie Sosnowcowi, wydziałowi powiatowemu w Będzinie i gminie Zagórze na bezpłatną eksploatację kamieniołomów przy ul. Suchej skąd w latach od 1934 do 1937 r., wyeksploatowano 16400 metr. sześć. kamienia, pod budowę drogi.

Czemuż przytaczamy te cyfry? Bo rzadko kiedy cyfry mają taką wymowę plastyczną, jak te, które wyżej przytoczono. Nie potrzeba fantazjonować by przerabiać je na obrazy,

PROGRAM RADIOWY

RADIOŚLUCHACZE SŁUCHAJĄ KONCERTÓW Z PARKU ZDROJOWEGO W CIECHOCINKU

W okresie letnim Polskie Radio transmituje wiele imprez artystycznych odbywających się pod gołym niebem, oraz wiele koncertów, z ogrodów publicznych z miast lub uzdrowisk. Z dniem 3 sierpnia rozpocznie się nowy cykl transmisji muzycznych. Będą to popularne koncerty orkiestry Filharmonii Warszawskiej, pod dyrykcją Józefa Ozimiskiego, które odbywają się w parku zdrojowym w Ciechocinku. Koncerty te nadawane będą dwa razy w tygodniu w godzinach popołudniowych.

EUGENIA UMIŃSKA
PRZED MIKROFONEM

Radiosłuchaczy uciechy zapewne wiadomo, że w czwartek dnia 29 lipca o godz. 22.00 wystąpi powszechnie znana, świetna skrzypaczka polska Eugenia Umińska. Program, który artystka przeznaczyła na audycję, składa się z utworów wyłącznie polskich. Z kompozytorów starszej generacji wykoną skrzypczaki utwory Młynarskiego, z młodego zaś pokolenia kompozyce Andrejowskiego, Popławskiego, Szełwskiego i Szwałowskiego.

LUDOWE PIESNI HISZPAŃSKIE
W RADIO

W czwartek dnia 29 lipca o godz. 22.30 usłyszą radiosłuchacze ze Lwowa koncert poświęcony pieśniom hiszpańskim, pełnym południowego temperamentu. Śpiewaczka Eugenia Zarzycka wykoną popularne piosenki Manuela de Falli, Alvaresa i Valvendi.

III SYMFONIA BEETHOVENA — „EROICA”

W sezonie letnim nadaje Polskie Radio wspaniały cykl z płyt, obejmujący wszystkie symfonie Beethovena. W czwartek, dnia 29 lipca o godz. 16.55 usłyszą radiosłuchacze potężną, zawsze do głębi wstrząsającą symfonię III „Eroica”. Jak wiadomo, symfonię tę skomponował Beethoven na cześć Napoleona; z chwilą jednak ogłoszenia się Napoleona cesarzem, Beethoven z przełomem prawdziwej demokracji, dedykował ją „pamięci bohatera”. Dzieło to, jedno z największych, jakie wydał duch ludzki, wykomane będzie przez „The New Queens Hall Orchestra” pod dyr. Henry Wood’a.

CZWARTEK, 29 LIPCA 1937 R.

6.00 Sygnał do su i pieśń poranna 6.03 Orkiestra dęta — płyty 6.18 Gimnastyka 6.38 Muzyka 7.10 Muzyka z płyt 11.57 Sygnał czasu i hejnał 12.15 Wiadomości bieżące 12.20 Życie kulturalne Śląska 12.25 Koncert 13.00 Koncert żywcem 13.15 Koncert rozrywkowy — płyty 13.30 Orkiestra Eugeniusza Wolff — płyty 15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 „Tu ru-Kadu” — opowiadania dla dzieci 16.15 Pieśni ludowe śląskie w wyk. chóru mieszanego „Harmonia” z Myszkow 16.40 Na obóz — gawęda 16.55 Symfonia Beethovena — III audycja (płyty) 17.50 Poradnik sportowy 18.00 „W puszczy jodłowej” — pogadanka 18.45 Transmisja z Łodzi: „Najpiękniejsze tanga” — muzyka z płyt 18.45 Wiadomości sportowe 18.50 Pogadanka aktualna 19.00 Powszechny Teatr Wyobraźni: „Stara baśń” Józefa Ignacego Kraszewskiego 19.40 Pogadanka aktualna 19.50 Wiadomości sportowe 20.00 Koncert muzyki lekkiej i tanecznej w wykonaniu Orkiestry Wileńskiej i solistów 21.45 Powieść mówiona: „Wakacje pani Wandy” 22.00 Recital śpiewczycy Eugenii Umińskiej 22.30 Ludowe pieśni hiszpańskie.

OBCY KAPITAŁ W ZAGŁĘBIU A PROBLEMY SPOŁECZNE

II) Przez długie lata zarządy miast zagłębiowskich głowiły się nad rozwiązaniem problemu uzeleniania miast, nad problemem urządzania parków. Nie zwracano na ten problem uwagi w latach przedwojennych, bowiem dość było lasów pobliskich, otaczających Sosnowiec, Będzin i Dąbrowę, zajmując pewne przestrzenie na terytorium miast, spełniających rolę parków i naturalnych filtrów oczyszczających zadymlone powietrze. Ale lasy szybko ginęły, zaś miasta przedstawiały coraz żałośniejszy widok, do pustyni skalistej podobny, w znikomą ilość zieleni wyposażone. Brak planów regulacyjnych, brak konsekwentnego planu rozbudowy miast, a przede wszystkim brak dostatecznej ilości

własnych terenów miejskich

o czym wspomnieliśmy w wstępie, wszystko to powodowało, że miasta zagłębiowskie nie znajdowały sposobu na zmianę swej smutnej w szarości barwy na zieleni parków i ogrodów.

Problem jednak został już częściowo rozwiązany. Spowodowała to inicjatywa zakładania ogródków działkowych oraz życzliwe ustosunkowanie się towarzystwa kopalnianych. Ogródki działkowe w Sosnowcu, Będzinie, Dąbrowie, Czeladzi i t.d. spełniają rolę bodaj że ważniejszą aniżeli parki. Łączą bowiem wszystkie korzyści, jakie dają parki i skwery z ważnym czynnikiem społeczno-wychowawczym, jakim jest praca w uprawianym przez siebie ogródku. I jeżeli z tego punktu rozpatrywać rolę ogródków działkowych, to fakt oddawania przez towarzystwa kopalniane dużych terenów pod ich uprawę dowodzi najzupełniejszego zrozumienia i odczucia potrzeb społecz-

nych przez dyrekcję kopalń, a jeżeli chodzi o specyficzne warunki zagłębiowskie

zespolenie się w płaszczyźnie problemów społecznych kapitału obcego, francuskiego z potrzebami miejscowej ludności

Sądę, że nie od rzeczy będzie przytoczenie bardziej szczegółowych cyfr z udziału najpotężniejszego koncernu węglowego w Zagłębiu Dąbrowskim znajdującego się w rękach kapitału francuskiego,

Towarzystwa Kopalń Sosnowieckich,

w akcji ogródków działkowych, jordanowskich, oddawanie ziemi pod uprawę, ułatwienie w zamianie gruntów w związku z rozbudową miast i t.d.

Otóż w ostatnich latach Towarzystwo Kopalń Sosnowieckich oddało pod ogródki działkowe dla bezrobotnych:

w Sosnowcu (w Miłowicach, przy ul. Aleja i Rudnej) — 346.540 m. kw.;

w Będzinie (Brzozowice, przy ul. Siemomskiej i w Zagórz przy ul. Kamiennej — 168.468 m. kw.;

w Zagórz (przy ul. Głównej i Wiejskiej) 332.511 m. kw.;

w Nivce (za stadionem) — 100.000 m. kw.

Gruntów pod uprawę rolną dla pracowników TKS oraz dla bezrobotnych dyrekcja oddała:

w Bolesławiu — 647.427 m. kw.

w Miłowicach — 398.293 m. kw.;

w Sosnowcu, Gzichowie, Zagórz 811.385 m. kw.;

w Nivce — Modrzejowie — 69.240 m. kw.;

w Zagórz — 611.580 m. kw.;

które każdy może z łatwością obejrzeć i dotknąć. Te cyfry mówią dzisiaj bijną zielenią, cyfry doskonałe zagospodarowanych ogródków działkowych w Miłowicach i nieczym nie ustępujących, najbardziej wzorowo urządzonej zagranicą — przy ul. Rudnej w Sosnowcu, otoczone siatką drucianą i wyposażone w altanki. Te cyfry — to

roześniane i opalone twarze tysięcy „ogrodników”

w Sosnowcu, Będzinie, Dąbrowie i Zagórz, to rozbawione i roześniane dzieci w ogródkach jordanowskich, to rzesze pracujących na swych zagonach, pewnych, iż na zimę zapatrzeni będą w warzywa różnego rodzaju, z gospodarskim zamiłowaniem zabiegających o to, by pomidory pięknie obrodziły, by kapusta była udana, kartofle w porę okopane.

I zamiast parku, czy nawet parków, z których najbardziej potrzebują nie wiele mogłyby korzystać, miasta zagłębiowskie wypełniają się soczystą zielenią, barwnością kwiatów — stworzonymi pracowitymi rękami robotnika, dających mu, jakże wiele zadowolenia i korzyści.

Cyfry, przeważnie to sucha, martwa, nudna rzecz. Te cyfry są radosne, roześniane, tętniące życiem i świadczące wymownie o odzuciu sprawy społecznej w Zagłębiu przez Towarzystwo, które zwane „obcym kapitałem” przecie dale wyraz swemu szczeremu i życzliwemu ustosunkowaniu do pałających problemów związanych z życiem zagłębiowskim.

To współdziałanie nie ogranicza się tylko do omówionego dzisiaj odcinka. Znajduje ono wyraz i w innych poczynaniach, nie mniej ważnych, a być może, wedle zdania niejednego i ważniejszych od omówionych. Obejmują one działalność charytatywną, kulturalno-oświatową, wychowania fizycznego, kolonij i t. d.

FADEUSZ BARTOSZ 58 Z. D. H. NIWKA.

BOŚMY NIE CYWILE...

Słońce chowając się za las, rzuciło snopy ostatnich krwawych refleksów. Jeszcze na szczytach wyniosłych sosen, przekomarzały się wilgi, w zaroślach klaskaly słowiki.

Kolacja była niebiańska! Jak wilki żarłocznie, pochłaniały „synki” sławetną repetę(!).

„Nasz kucharz, chłop byczy”, „dokładaj do wcale już grzecznego ogniska drewek.

Słońce skryło się za las. I nad rzeką zaczęły unosić się białe mgły i śnieżnym całunem rozścielały się po łące. „Puściwszy pasy na ostatnią dziurkę”, idę z kolegą na słodką „siestę wieczorną”. Panuje przejmujący chłód. Mam na sobie przystojne, wełniane koce. Przechodzimy koło obozu 59 Z. D. H. z Sosnowca. Na obszernej polanie... istny stadion. Wyścigi kolarskie... Kilku drużyn wraca z menażkami od rzeki. W takt marszu nuci:

...a ty morowa zastępowa chorągiewka trala la,
za tobą idzie, za tobą idzie,
a ty morowa zastępowa z chorągiewką trala la,
za tobą idzie, każdziutka z nas...

Mój kolega jest zgorszony, że o harcerekach śpiewają...

Cisza nocna. Wychodzę przed namioty i na obszernej „majdanie” rzucam w mroki metalowy krzyk trąbki...

...w cichym śnie...

spocznij już...

Bóg jest tuż...

Odpowiada mi echo ze skał...

Koło nas przechodzą w tęgim marzu „Wawelacy”, z wesotym skoniem „na czubku”.

My są chłopcy,

co się nie boimy...

Znikają nam za drzewami...

Jesteśmy w gościnie u harcerek z Porąbki.

Mądrała Mietek, rozpiera się pod uroczą sosną, aby podziwiać popisy.

Koło linek otaczających obóz druhen formuje się gromadka oficjalnych „kibiców”. Konkurs śpiewu, między zastępami. Zastępy stoją w karnym ordynku.

...Wstydzić się harcerze, wyglądać jak „antki”.

Spójrzcie na harcerki, spójrzcie na harcerki

Jakie elegancki (Wykrzyknik do wyśkości prawego oka)!

Siaki, taki słucha, gębę z podziwu otwiera, drapie się po głowie. —

„Srebrne lilijki, co my nosimy, Za znak herbowy, ma każda z nas...

A ty morowa zastępowa z chorągiewką trala la...

Jesteśmy biernymi „kibicami” popisów druhen, za wyjątkiem tego, że przy

końcu każdego „numeru”, zapamiętane „klepiemy”, to samo robi „publiczność”

„Szare mundury, co my nosimy, Za piękne suknie, ma każda z nas, A ty morowa zastępowa z chorągiewką trala la...

Jeszcze kilka piosenek i druhen oznajmiamy „kibicom”, że „koniec naszego przedstawienia...”

Jeszcze zastępowe składają raport uroczej druhen Zosi B.

Zabieramy się do odeszcia, dziękując za gratisowe przedstawienie, ale druhen Zosia B. i Stasia K., zapraszają nas „w imieniu całej drużyny”, na harcerską herbatkę... Z rzedy mam miny. Próbuje my wykrętów. — Ee — ale, dziękujemy!

Wychodzimy pod górę, na „herbatkę”.

W obozie druhen, zastaliśmy druha

D. i B., z „osemki”, w najlepsze uczęszczających. Za chwilę przyłączamy się do nich. Ktośby nas mógł posadzić, o żarłoczność”. Nie, — Broni Boże! Ale „swoją szosą”, herbata jest niebiańska, a druhen niebiańsko gościnnie...

Słońce zaszło. Szczyty drzew, zaległa uroczysta cisza. Stojąc w kole śpiewamy modlitwę.

„Harcerskich serc Ty technienia znasz nam pomóc zawsze chciej... Wszak, Ciebie i Ojczyznę miłując, chcemy żyć... Harcerskim prawem w życia dniu Wiernymi zawsze być...”

Na chwilę zapamiętuje uroczysty nastrój. Wszystkie twarze są skupione... Każdy czuje się tu bratem, w wielkiej rodzinie harcerskiej. ...harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa

każdego innego harcerza...

...Bośmy nie cywile, prosim słowo daj, że nie zdradzisz nigdy naszego:

Czuwaj!...

Że nie zdradzisz nigdy, prosim słowo daj,

My was pożegnamy harcerskim Czuwaj! Czuwaj! Czuwaj!...

Mrok zapada. Po przez igliwie drzew prześwitują gwiazdy... Wspaniała cisza i majestat lasu. W dole szumi Pszczena, tłocząc swe złote fale...

Tych kilka miłych chwil, spędziliśmy u druhen z Porąbki — Pekinu, koło Kazimierza. Są to najmiłsze, niezatarte wspomnienia, z tych wspomnień jakie już przeżyliśmy, przeżywamy, i przeżywać będziemy...

Bośmy nie cywile...

Górą druhen Porębianki!...

WYKAZ OBOZÓW
Zagłębiowskiej Chorągwi Harcerzy w roku 1937

1. Hufiec Harcerzy, Częstochowa I, II 4.7—17.7, Kocierzowy st. Kamiński, z Kamińska 5 km do Kocierzowy, harcerzy w obozie 20. — 2. 70 ZHD Sosnowiec, 28.6—24.7. Cięcina st. Cięcina, z Cięcina 3 km do szkoły Nr. 2, harcerzy w obozie 27. — 3. Hufiec Harcerzy Sosnowie II 7.7—23.7 Cięcina, pt. Węgierska G-ka, 3 km. za szkołą Nr. 2, harcerzy w obozie 19. — 4. 11 ZHD Częstochowa 6.7—4.8 Karpno, pt. Lipusz, st. Lipusz, do Karpna 4 km., harcerzy w obozie 12. — 5. 63 ZHD Częstochowa 10.7—19.7 Boronów, st. Kłomnice, harcerzy w obozie 15. — 6. Kurs żegl. 5.7—31.7 Niesłucz pt. Narocz woj. Wileńskie, harcerzy w obozie 42. — 7. Hufiec Harcerzy Częstochowa I 22.6—2.7 Kocierzowy st. Kamiński, od Kamińska 2 i pół km. do Kocierzowy, harcerzy w obozie 27. — 8. 97 ZHD Będzin 10.7—18.7 Rabsztyn pt. Klucze, furmanką na Kobylce, harcerzy w obozie 20. — 9. Grom. zuch. przy 88 ZHD 5.7—25.8 Karwalszki st. Bezdany, autobusem z Wil-

na, harcerzy w obozie 40. — 10. 47 Z DH Ostrowy 5.7—26.7 Kobylce st. Rabsztyn, harcerzy w obozie 26. — 11. 3 ZHD Częstochowa 22.6—11.7 Wąsosz pt. Palęczno autobusem z Częstochowy do Popowia harcerzy w obozie 25. — 12. 68 ZHD Strzemieszyce 7.7—30.7 Podczerwone pt. Czarny Dunajec, harcerzy w obozie 34. — 13. 7 ZHD Strzemieszyce 7.7—30.7 P. odczerwone pt. Czarny Dunajec, harcerzy w obozie 36. — 14. 44 ZHD Sosnowiec 6.7—1.8 Narocz, st. Narocz pociągiem, harcerzy w obozie 25. — 15. 37 ZHD Wólbram 9.7—26.7 Chochół st. Podczerwone furmanką, harcerzy w obozie 35. — 16. 88 ZHD Maczki 26.7—25.8 Karwalszki k. Niemieniczna n-d Wilja, harcerzy w obozie 60. — 17. 57 ZHD Myszków 4.7—14.7, Bukowina Tatrz. st. Poronin, n-d rz. Bialka, harcerzy w obozie 32. — 18. 34 ZHD Maczki 7.7—5.8 Krywołowia st. Bezdany, z Bezdany przez Niemieniczną do Krywołowia, harcerzy w obozie 23. — 19. 73 ZHD Będzin 26.6—13.7

Golczowice st. Rabsztyn z Rabsztyna 2 km, harcerzy w obozie 24. — 20. 23 Z DH Zawiercie 25.6—10.7 Krostkowie gm. Krostkowie, harcerzy w obozie 15. — 21. 26 ZHD Częstochowa 27.6—8.7 żarki-Blok, harcerzy w obozie 6. — 22. 64 ZHD Sosnowiec 25.6—15.7 Brenna Śląsk 14 km ze Skoczowa autobusem, harcerzy w obozie 19. — 23. Kom. Hufca Częstochowa III 25.6—6.7, żarki-Blok, harcerzy w obozie 61. — 24. 2 ZHD Sosnowiec 21.6—31.7, gaj. Kąty pt. Czorsztyn, autobusem z Nowego Targu, harcerzy w obozie 41. — 25. 33 ZHD Mysłków 19.7—3.8, Czarna st. Krzeszowice, 4 km autobusem, harcerzy w obozie 25. — 26. 89 ZHD Zawiercie 16.7—22.7 wędrowni, harcerzy w obozie 7. — 27. 6 ZHD Grodziec 15.7—15.8, Zwardoń 2 km w stronę Piekła, harcerzy w obozie 18. — 28. 4 ZHD Sosnowiec 12.7—1.8 Kupa st. Narocz, kol. do Narocz, harcerzy w obozie 26. — 29. 74 ZHD Sosnowiec 13.7—30.7 Dębina st. Miedźna z Częstochowy do Dębina, harcerzy w obozie 18.

Czuwaj.

Sekretarz Chor.: Zygmunta Sobieraj

Z-ca Komendanta Chorągwi: Zygfryd Ziemiński, phm.

Pan Prezydent Rzplitej na pokładzie „Zawiszy Czarnego”

Harcerski szkuner szkolny Zawisza Czarny przybył onegdaj do Jastarni. Na pokład „Zawiszy Czarnego” przybył z Juraty P. Prezydent Rzplitej z małżonką i switą. Jak wiadomo małżonka P. Prezydenta jest prezeską koła opieki nad szkunerem. Goście, wprowadzani przez komendanta statku, gen. Mariusza Zaruskiego i oficerów szkunera, zwiędzi dokładnie statek, po czym, po wpisaniu się do księgi pamiątkowej,

spożyli podwieczorek w mesie statku.

Dziś „Zawisza Czarny” opuścił Gdynię, udając się w półtoramiesięczną podróż szkolną. Pierwszym portem, do którego zawinie statek, będzie Amsterdam, gdzie harcerze zatrzymają się kilka dni, aby wziąć udział w Jamboree skautowym. Z Amsterdamu „Zawisza Czarny” uda się do Calais, skąd przez Skagenak wróci do Kopenhagi i Gdyni.

INOCENTY LIBURA, HM.

Wyprawa na front bolszewicki
harcerskiego oddziału

IV.

Sielankowy nastrój zmąciło trochę przybycie zbłąkanego żołnierza z cofającej się armii.

Wystraszone, w podartym mundurze zdumionym wzrokiem toczy po rosyjskich, dobrze odzianych szeregach, jakby oczom własnym nie wierząc i zwolna powraca do siebie.

— Oj, żebście tak cztery tygodnie wcześniej, jakeśmy stali nad Berezyną toby nie było tego odwrotu! — odzywa się nieśmiało i opowiada urywkami szczegóły z różnych walk, osaczeń i przezierania się przez bolszewickie oddziały, zanim się pułk rozkurzył.

— Łazik jakiś, cykorkę kręci i myśli,

że wszyscy tacy jak on — marczy nieprzychylnie jakiś dryblas z pierwszego plutonu.

Po południu zachmurzyło się niebo i zaczyna kropić. Plutony dwunastej kompanii zażywają w zacisznych siodłach błogiego odpoczynku. Lucke ze swoimi rekrutami rozbiera zamek karabina i zapoznaje młodszych z jego działaniem.

Żołnierze idą w pełnym rynsztunku, chowając głowy przed kapuśniaczkiem w postawione kolnierze, z nad których sterczą ciemne okładki i lufy karabinów. Zdają się śpiesznie, omijając błotniste już koleje wiejskiej uliczki.

Jakiś poważny i skupiony nastrój płynie od tej kolumny, opuszczającej przytulną wioskę w przedwieczorną szarugę na dworze.

— Na ćwiczenia pod frontem — próbuje dowcipkować Zenonek, ale reszta okuszaków domyśla się, że będzie bitwa.

Ledwo ostatnia kompania znikła w głębi ulicy, dolatują od Narwi pojedyncze strzały karabinowe, którym odpowiada daleki stuk maszynówki, stopniowo pukania się wzmacnia, a wreszcie jak nie ryknął już za wzgórzem maksymy! Długie serie ogniowe trzeszczą, komocą, rozrywają na strzępy dotychczasową ciszę wiejskiego zakątka.

Straszliwy kierał wojenny, puszczonego w ruch tak nagle i niespodziewanie, ośmiewa młodych ochotników. Rumieńce biją im na twarz, śmieją się oczy i nozdrza wydymają bojowo:

— To nasi, ależ wala zdrowo! —

— Na zdrowie bolszewikom! —

Charataninę słychać z coraz to większego oddalenia do samego wieczora.

Jeszcze przed zmrokiem przychodzą do wsi ranni i z ogniem zapachu w oczach opowiadają przebieg spotkania.

Na podwórzu przed szopą gromada zelektryzowanych żołnierzy zawodo-

wych kompanij garnie się do jednego z bohaterów dnia, który ma bandaż skrwawiony na dłoni, a ogień jeszcze bitewny na młodzieńczej twarzy. Maluje zwięźle swoje przeżycia, które obecnie pochłaniają jak najciekawszą powieść.

Bolszewicy zajęli Suraz i podeszli do mostu nad Narwią. Nasza kompania rozsyła się w tyralieri i wali na most. A oni po nas z kulmiotów! Przywarliśmy do ziemi na jakiś czas, kropimy do nich i posuwamy się pojedynczo. Potem zagrały nasze maszynki... my — hurra — przed most! Krasnoarmiejcy w nogi! Zdobyliśmy dwa karabiny maszynowe. Ale na moście padło trochę naszych bo znowu zaczęli grać z kulmiotów. Ranni jest także minister Thugutt.

Pod wpływem tych wieści nastrój odwrotu i klęski, jaki przyniósł rozbitko wie, ustępuje przed wiarą we własne siły i zwycięstwo.

(Dokończenie nastąpi)

KRONIKA ZAWIERCIA

Groźny pożar
W CHORONIU

Onegdaj w zabudowaniach Jana Biełki w Choroni gm. Poraj, pow. Zawierciańskiego powstał pożar, który momentalnie objął zabudowania gospodarcze oraz przy bardzo silnym wietrze przerzucił się na sąsiednie domy, które kryte słomą lub papą w tej chwili stanęły w płomieniach.

Tylko dzięki nadludzkim wysiłkom straży pożarnej, biorących udział w akcji ratunkowej i miejscowej ludności udało się zlokalizować pożar.

Pastwą płomieni padły 4 domy mieszkalne, 2 stodoły oraz mniejsze zabudowania gospodarcze.

Jak ustalono pożar powstał z powodu wadliwej budowy komina w domu Biełki.

Domy, które padły pastwą pożaru, były kryte słomą i papą. Na razie nie można było ustalić strat poniesionych przez właścicieli nieruchomości.

× **NA KOLONIE.** W sobotę wyjeżdża druga partia dzieci, w liczbie 450 osób na kolonie letnie do Rodak, Karolina i Kroczyce, które jak wiadomo organizowane są przez zarząd miejski w Zawierciu. Na koloniach tych działwa zawierciańska czuje się b. dobrze pod opieką swych wychowawców i kierownictwa.

× **POŚWIĘCENIE SZTANDARU.** — Stowarzyszenie ochotniczej straży pożarnej m. Zawiercia urządza w niedzielę, dn. 8 sierpnia br. uroczyste poświęcenie nowoufundowanego sztandaru. — Program tej uroczystości będzie następujący: godz. 8.40 rano zbiórka straży pożarnej, organizacyj i zaproszonych gości na placu remizy przy ul. Pierackiego, godz. 9.10 raport straży, godz. 9.15 wymarsz do kościoła, godz. 9.30 nabożeństwo i poświęcenie sztandaru; godz. 10.30 powrót na plac remizy, godz. 11 powitanie gości, odczytanie aktu erekcyjnego, przemówienie prezesa straży, wręczenie sztandaru, przemówienia władz i zaproszonych gości, godz. 12 — dekoracja oznaczonych strażaków za wysługę lat.

KRONIKA OLKUSZA

Szkielet ludzki
POD JEZDNIĄ

Na nowobudowanej się szosie Wolbrom — Skala, robotnicy natrafili na głębokości 40 cm. na szkielet ludzki zupełnie spróchniały.

Szkielet przypuszczalnie przeleżał około 30 lat i znajdował się na środku jezdni.

× **ZBIÓRKA NA POWODZIAN** w ub. niedzielę w Olszynie (uliczna) przyniosła dochodu zł. 48.70. Zbiórkę urządził okoliczny oddział PCK.

× **KRADZIEŻ ROWERU.** W dn. wczorajszym skradziono sprzed starostwa w Olkuszu rower na szkodę Jana Jedrusika ze Sławkowa.

SPORT

TABELA MISTRZOSTW
JUNIORÓW ZAGŁĘBIA

Mistrzostwa juniorów Zagłębia po trzy miesięcznych rozgrywkach zostały zakończono i po zweryfikowaniu mistrzostwskich zawodów tabela przedstawia się następująco:

Klub	pkt.	stos. hr.
1) CKS	18	58:6
2) Unia	18	23:12
3) AKS	6 1/2	15:31
4) Czarni	6	10:24
5) Płomień	4 1/2	7:53
6) Brygnia	4	7:26

Ze względu na to, że oba pierwsze kluby posiadają równą ilość punktów, w nadchodzącą niedzielę odbędzie się finałowe zawody między CKS i Unią, które zdecydują o tytule mistrzowskim.

JĘDRZEJOWSKA ZWYCIĘŻA
W AMERYCE

W poniedziałek rozpoczął się w New Yorku międzynarodowy turniej tenisowy, organizowany przez „Seabright Lawn Tennis and Cricket Club”.

W turnieju startują najwybitniejsi tenisisti amerykańscy oraz Jędrzejowska.

W pierwszej rundzie tego turnieju Jędrzejowska pokonała łatwo Edytę Clark 6:1, 6:0. W drugim dniu turnieju tenisowego w Nowym Jorku, Jędrzejowska pokonała Amerykankę Winthrop sklasyfikowaną na 8 miejscu najlepszych tenisistek Ameryki i łatwo 6:1, 6:2.

ZW. STRZELECKI W WIERBCE
PRZODUJE

W ub. niedzielę w Pilicy zostały przeprowadzone zawody eliminacyjne w strzelnicę pomiędzy drużynami Zw. strzeleckiego w Pilicy i Wierbce.

Zwycięstwo odniosła drużyna z Wierbki w stosunku 15:5.

Wielka impreza sportowa Polskiego Radia
Międzyzdrońskie zawody pływackie

Dnia 1 sierpnia o godz. 17.25 organizuje Polskie Radio na zakończenie Miesiąca Propagandy Pływania wielką imprezę sportową pod nazwą „Międzyzdrońskie zawody pływackie”.

W dniu 1 sierpnia zorganizowane zostaną zawody pływackie na wszystkich pływaliach w miastach, posiadających rozgłośnie. Fragmenty tych zawodów będą kolejno nadawane wraz z wynikami przez wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia, z poszczególnych pływali.

Zbiórówkę tę audycję rozpocznie Warszawa zapowiedzią sprawozdawcy, oraz przemówieniem Prezesa Polskiego Związku Pływackiego.

We wszystkich pływaliach umieszczona zostanie

O WEJŚCIE DO LIGI

O wejście do Ligi odbędzie się 1 sierpnia następujące mecze: Gryf — Polonia w Toruniu, Union Touring — HCP w Łodzi, Brygada — Podgórze w Częstochowie, Strzelec — Unia w Janowej Dolinie, Rosovia — Revere w Rzeszowie oraz WKS Grodno — Ruch w Grodnie.

FINAŁ PUCHARU DAVISA
AMERYKA — ANGLIA 4:1

We wtorek zakończył się w Wimbledonie finałowy mecz tenisowy o puchar Davisa pomiędzy Anglią i Ameryką. Zwyciężyła Ameryka w stosunku 4:1, zdobywając po raz pierwszy od 4-ch lat puchar.

stanie aparatura odbiorcza, tak, aby uczestnicy zawodów mogli usłyszeć sygnał startu dla zawodników całej Polski nadany przez rozgłośnie transmitującą dany bieg.

Między innymi zawody obejmują najbardziej atrakcyjny punkt programu — sztafetę 10×50 m. chłopców, którzy w czasie Miesiąca Propagandy Pływania nauczyli się pływać. Sztafeta ta nadana zostanie przez wszystkie rozgłośnie w ustalonej kolejności.

Na zakończenie Warszawa, która notować będzie podawane przez rozgłośnie wyniki — ogłosi ostatecznych zwycięzców „Międzyzdrońskich zawodów pływackich” i zakończy audycję.

Czuły małżonek miast pocałować
odgryzł żonie nos

Pani Michalina Dróżdz mała w Sosnowcu przy ul. Czarniej 15 miała przykry wypadek, który poniżej przytaczamy:

Oto dnia 26 bm. gdy p. Michalina wracała o godz. 9.30 wieczorem do domu przez pole koło ul. Ludwika podszedł nagle do niej mąż Marian Dróżdz z którym od dłuższego czasu nie mieszka. Widocznie małżonek bardzo tęsknił się za swą małżonką, gdyż okazując wielką „miłość” zaprzagnął gorąco ucałować usteczka p. Michaliny.

Jednakże zamiast pocałunku czuły małżonek ugryzł mocno swą żonę w nos, wskutek czego musiano p. Michalinę odwieźć do szpitala.

Według orzeczenia lekarza piękna twarz p. Michaliny zostanie mocno zezłuszczone nadgryzionym nosem.

Czuły małżonek, który swej żonie nadgryzł nos, by ją zeszpecić, stanie przed sądem, oskarżony o uszkodzenie ciała.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Ożywienie na rynku węglowym

Sytuacja na rynku węglowym w Polsce w czerwcu r. b. uległa znaczącej ożywieniu. Zarówno produkcja węgla jak też zbyt wewnętrzny i eksport wydatnie się podniosły. Przypisać to należy z jednej strony większej ilości dni roboczych (w czerwcu było 25 dni roboczych, gdy w maju r. b. tylko 22), a z drugiej strony zwiększeniu się wywozu do niektórych państw i dużym zakupom na rynku wewnętrznym ze strony hurtowników i innych odbiorców.

Ogólne wydobycie węgla kamiennego wyniosło w czerwcu r. b. 2.905.975 t. m. wobec 2.457.855 t. w maju r. b., podniosło się więc o 448.122 t., czyli o 18.1 proc. Wydobycie średnio na dzień roboczy wyrażało się ilością 115.159 t. co oznacza w stosunku do poprzedniego miesiąca wzrost o 3.9 procent.

Ogólny zbyt węgla kamiennego w czerwcu r. b. wyniósł 2.675.085 t. m. wobec 2.317.891 t. m. w maju r. b., w czym zbyt wewnętrzny wyrażał się kwotą 1.575.818 t. m. wobec 1.453.265 t. m. a eksport wyniósł 1.099.267 t. m. (864.626 t. m.).

Poza tym zbyt węgla dla celów własnych kopalń i na potrzeby urzędnicze i robotnicze wyniósł w czerwcu 207.855 t. m.

Zbyt węgla w kraju, który jak widziliśmy podniósł się w stosunku do maja o 123.013 t. m., czyli o 8.51 procent, przedstawia się według zasadniczych odbiorców w tonach następująco (w nawiasach zmiany w stosunku do maja w procentach): przemysł 916.732 (+ 4.4 proc.), kolejka żelazna 280.889 (+ 3.5 proc.), pozostali odbiorcy 878.197 (+ 24.6 proc.).

Wywóz węgla na poszczególne rynki kształtował się w czerwcu r. b. w tonach następująco (w nawiasach wzrost w procentach w stosunku do maja r. b.): rynki licencyjne (Austria, Węgry, Czechosłowacja, Gdańsk i Niemcy) 73.291 (+ 11.6 proc.), rynki eksportowe (Dania, Islandia, Szwecja, Norwegia) 42.889 (+ 23.7 proc.), rynki bałtyckie (Eстонja, Łotwa, Litwa z Kłajpedą i Finlandia) 51.757 (+ 18 proc.), rynki zachodnie (Francja, Belgia, Holandia) 249.372 (+ 21.6 proc.), rynki południowe (Włochy) 145.671 (+ 2.8 proc.), pozostałe rynki europejskie 55.835 (+ 81.7 proc.), rynki poza europejskie 108.149 (+ 55.3 proc.). Zbyt węgla w portach dla celów bunkiowych 154.314 (+ 55 proc.).

Stan zapasów węgla na koniec czerwca wyniósł 911.311 t. m. wobec 908.014 t. m. na początek czerwca, zwiększył się więc nieznacznie.

Produkcja koksu w czerwcu osiągnęła 166.462 t. m., zwiększyła się więc w stosunku do maja o 3 procent. Zbyt w kraju wzrósł o 5.3 procent i wyniósł 124.781 t. m., a eksport zmniejszył się o 8.8 procent do 30.602 t. m. Stan zapasów wzrósł o 23.5 procent do 58.303 t. m.

Wytwarzalność brykietów wyrażała się w czerwcu ilością 16.758 t. m., co oznacza wzrost w stosunku do maja o 28.5 procent, zbyt w kraju wyniósł 16.000 t. m. (+ 30.1 procent), eksport zaś 155 t. m. (+ 45.6 proc.). Stan zapasów w końcu czerwca wyniósł 362 tony, co oznacza zmniejszenie w stosunku do końca maja o 10.4 procent.

Pod Olsztynem odkopano
cmentarzysko sprzed 2500 lat

W tych dniach podczas robót polnych niedaleko Częstochowy na gruntach obok majątku p. Steinhagena w Małusach Wielkich, w odległości 1 km. od stacji kolejowej Olsztyn, natrafiono na zabytkowe wykopaliisko, niezwykle cenne i interesujące z archeologicznego punktu widzenia.

Wykopaliiskiem tym zainteresował się świat naukowy, przybył też archeolog z Warszawy, pod kierownictwem którego prowadzone były dalsze poszukiwania, wreszcie prace, trwające cały tydzień, zostały onegdaj zakończone.

Okazało się, iż natrafiono na rozległe

cmentarzysko, które, według orzeczenia archeologa, pochodzi z VI wieku przed Chrystusem.

Na przestrzeni kilkudziesięciu metrów kwadratowych znaleziono kilkanaście grobów, w nich zaś urny ze spalonymi kośćmi ludzkimi, a także dobrze zachowane przedmioty domowego użytku, jak: bransolety, noże itp.

Już po zakończeniu prac przypadkowo znaleziono jeszcze kołczyk bursztynowy z zapinką.

Wszystkie cenne wykopaliiska zebrane zostały do Warszawy, gdzie będą dokładnie zbadać przez archeologów.

Z CAŁEJ POLSKI

ZŁOŻA RUDY SZWEDZKIEJ
ODKRYTO POD TARNOWEM

We wsi Zabłędza w odległości trzech kilometrów od Tuchowa, górniki ze Śląska bawiący na urlopie u swych krewnych odkryli na gruntach pp. Michałki i Berki pokłady rudy żelaznej. Górnicy ów wróciwszy na Śląsk, zabrał próbkę ziemi i zainteresował swoim odkryciem inżynierów na Śląsku. Wkrótce z ramienia przedsiębiorstwa „Wspólnota Interesów” w Katowicach przybyło na miejsce kilku fachowców inżynierów, którzy po wykopaniu rowów 20 m. długich i 6 m. szerokości, odkryli rzeczywiście złoża rudy żelaznej 40 i 60 proc., takiej właśnie, jaką sprowadza się obecnie ze Szwecji. Inżynierowie ci pracują dalej i badają, czy opłaci się otworzyć kopalnię na terenie tamtejszym, który jest ciężki i lesisty.

PIORUN ZABIŁ KOBIETĘ

Podczas burzy, która przeszła nad powiatem częstochowskim, została od uderzenia pioruna zabita mieszkanka wsi Smyków, Janina Solak. Śmierć dosięgła ją w chwili, gdy stała przy piecu, gotując dla rodziny wieczernię.

NOWY TYP WOZU MOTOROWEGO

W tych dniach odbyła się próba jazda wagonu motorowego, wykonanego przez przetwórcę zakładów hut „Piłsudski”. Próba odbyła się na linii Katowice — Warszawa — Gdynia przy udziale przedstawicieli władz kolejowych i „Wspólnoty Interesów”. Wagon robił przeciętnie ok. 100 km. na godzinę. Jedną z jego zalet jest oszczędność w paliwie. Wagon posiada 80 miejsc.

ARSENAŁ W RZECIE

Robotnicy przy regulacji rzeki Ujście w Równem znaleźli w rzecze karabin maszynowy, 20 karabinów zwykłych, kilkadziesiąt rewolwerów oraz skrzynię w której znajdowało się kilkadziesiąt granatów ręcznych. Arsenał ten pochodzi prawdopodobnie z r. 1920, kiedy to bolszewicy uciekali przed ofensywą wojsk polskich, rzucając broń do rzeki.

TRAGICZNA ŚMIERĆ
BEZROBOTNEGO

Przed dwoma miesiącami z cegielni w Chylicach został usunięty za nożowego pijanistwo Józef Wilczyński lat 62. Po wymówieniu posady żona Wilczyńskiego wyrzuciła go z mieszkania. Nie przejął on się tym zbyt i chodził po okolicznych wsiach, żebrząc. W dniu wczorajszym Wilczyński za zebrane pieniądze kupił sobie butelkę wódki i upiwszy się poszedł nad rzekę. W pewnej chwili wpadł do wody i utonął. Miarę natychmiastowej pomocy lekarskiej nie zdołano go uratować.

SAMOBÓJSTWO OBYWATELA
POLSKIEGO W NIEMIECKIM
WIĘZIENIU

Do starostwa powiatowego w Lesznie nadeszła wiadomość z konsulatu polskiego we Wrocławiu o samobójczej śmierci 26-letniego Wilhelma Dupke, obywatela polskiego narodowości niemieckiej, zamieszkałego stale w Lasociach. Został on przed dwoma miesiącami aresztowany we Wrocławiu i przewieziony do więzienia w Głogowie, gdzie niemiecki sąd przysięgłych skazał go za przestępstwa dewizowe na 2 miesiące i 20 dni więzienia. W dn. 19 bm. Dupke powiesił się. Władze więzienne nie podały bliższych powodów śmierci. Dupke 9 sierpnia miał być zwolniony.

WSPÓLNICY DOBOSZYŃSKIEGO
OTRZYMALI WYROK

47 współników inż. Doboszyńskiego doroczno onegdaj wyrok. Treść aktu zajmują 44 strony pisma maszynowego. Jak słychać obrona ma wniesić w przepisany termin apelację od wyroku zasądzonego 36 współników Doboszyńskiego. Rozprawa przeciw Doboszyńskiemu odbędzie się przed sądem przysięgłych w Krakowie prawdopodobnie w kadencji listopadowej lub grudniowej.

**Popierajcie i zapisujcie
się na członków L. O. P.P.**

Tragedia 255-kg. Jugosłowianki

Osobliwy okaz na jarmarkach

Białogrodzkie kółło lekarskie zainteresowały się losem najcięższej Europejki, 23-letniej Savety Angelic, która mimo młodego wieku waży 255 kg. Saveita, która przyszła na świat w wiosce jugosłowiańskiej Rekowac po ukończeniu 16 roku życia zaczęła nabierać potwornych kształtów.

Młoda dziewczyna w obawie naraziła się na kpiny ze strony swych współmieszkańców, prowadziła bardzo zamknięty tryb życia.

Gdy jednak umarł jej ojciec i Saveta pozostawiona była własnemu losowi musiała przyjąć pomocję pewnego krewnego, który począł demonstrować Savetę jako osobliwy okaz na jarmarkach, 6 osób układało Savetę, której nogi nie wytrzymały ciężaru ciała, na specjalnie dla niej zbudowany wóz.

W przeciwieństwie do innych „femomenów” grubaska bardzo cierpiała z powodu swego kalectwa, które czyniło z niej sensację gawiedzi. Znalazszy się w zespole wędrownego cyrku, który zawitał do Białogrodu młoda dziewczyna zainteresowała swym losem przewodniczącą białogrodzkiego tow. lekarny-kobiet, dr. Wierę Javonović. Gdy komisja z dr. Javonović na czele bez uprzedzenia przybyła do cyrku, zastała grubaszkę w straszonym stanie.

Matka jej, pragnąc, ażeby Saveta zbędnym poruszaniem się nie straciła ani grama wagi, przywiązała ją do krzesła.

Dr. Javonović zażądała, ażeby Savetę Angelic umieszczono w klinice, gdzie zostanie poddana operacji w celu ustalenia przyczyny jej niepomiernej tuszy.

Gimnastyka wątroby...

Nowy system leczenia obrzęku wątrobianego

W długim rejestrze przeróżnych chorób umieszcili medycyna również takie, które pociągają za sobą zapalenie jednego z niezwykle ważnych organów we wnętrzu — wątroby.

Zapalenie wątroby pociąga za sobą jej obrzęk, a w następstwie uczucie ciężkości w prawym podżebrzu, wstręt do pewnych pokarmów (obfajających w tłuszczu) i inne zaburzenia. Następstwem obrzęku wątroby może być również gromadzenie się płynu w jamie brzusznej. Teoretyczne rozważania, oraz odpowiednie badania wykazały, że obrzęk wątroby zależy od sprawności komórek, tworzących ten organ, które to komórki mają między innymi właściwość naprężeniowego gromadzenia i wydalenia glikogenu, związku chemicznego, powstającego z wprowadzanych do ustroju cukrów. Jeśli komórka wątrobową działa sprawnie, a więc energicznie prowadzi glikogen, a następnie równie energicznie oddaje go do krwi, obrzęk wątroby nie wystę-

puje. Gdy obrzęk się zjawia dowód to, że sprawność komórek wątrobowych pozostawia wiele do życzenia.

Był to sprawność komórek wątrobowych podnieść, jeden z badaczy dr. Pribram wpadł na pomysł „gimnastykowania” komórek wątroby w ten sposób, że podawał chorym na przemian środki zmuszające komórki wątrobowe do energicznego gromadzenia glikogenu, to znowu do pozbywania się jego zapasów. Takimi środkami są insulina (hormon trzustki) i tyroksyna (hormon tarczycy), wstrzykiwane na przemian co dwa dni, pierwsza dożylnie, druga domięśniowo. Dr. Pribram twierdzi, że stosowana przez niego metoda dała w większości wypadków wyniki wprost znakomite, dowodzi on, że można gimnastykować nie tylko mięśnie szkieletowe, czy mięsień sercowy, ale również poszczególne komórki jak np. w tym wypadku komórki wątrobowe.

Aparaty elektryczne

gospodarstwa domowego ułatwiają pracę oszczędzają czas i pieniądze.

Informacje i demonstracje w sklepie Elektrowni, Piłsudskiego 18.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

POMNIKI

i rzeźby artystyczne w dużym wyborze oraz wszelkie wyroby betonowe poleca tanio „WIKTORIA” — Dąbrowa, ul. Król. Jadwigi 46. — Telefon 68-436. 25-letnia gwarancja! 2551

MEBLE

stołowe, gabinety, sypialnie, szafki pościelowe, gotowe i na zamówienie. Nowoczesne otomany, tapczany, przeróbki. Na dogodnych warunkach poleca — Chrześcijańska Wytwórnia

P. TOMCZYK

Sosnowiec, Nowopogońska 19. Tel. 630-56. — Przyjmuje pożyczki i obligacje państw. 2482

LOKALE

DO WYNAJĘCIA

w nowym domu, lokale 2 pokojowe ze wszystkimi wygodami Orla 5, tel. 61-281.

DO WYNAJĘCIA

2 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami, pokój z kuchnią z wygodami, pokój pościelowy, sklep, suteryna. Piłsudskiego 48, m. 7. 8158

DO WYNAJĘCIA

w nowym domu pokoje kawalerskie, umeblovane z wodą i oddzielnym wejściem. — Orla 5, tel. 61-281.

3 POKOJE

z kuchnią do wynajęcia. Aleja Mircekiego 12. 3296

Poszukuję

w Zawierciu 5-cio pokojowego mieszkania z wygodami, któreby się nadawało też na gabinet lekarski. Wiadomość „Kurier Zachodni” Zawiercie. 3550

ZGUBIONE DOKUMENTY

UNIEWAŻNIAM

zaginioną książeczkę udziałową Nr. 1175 na zł. 25 Spółdzielni Kredytowej w Sosnowcu, Helena Bednarska. 3269

UZDROWISKA

RABKA

„Lawowianka”, „Bagatela” pokoje słoneczne ogród, kuchnia zdrowa, ceny niskie. 3247

WILLA

wśród lasów, piękna ziółka okolica, na sierpnię poleca słoneczne pokoje, doskonała kuchnia, ceny reklamowe od 3.50. Zgłoszenia Stankiewicz, poczta Hucisko koło Żywca. 3261

Różne

LECZNICZA-PRZYCHODNIA

chorób skórnych i wenerycznych „Pomoc” Sosnowiec, 3 Maja 31. 3171

Nauka i Wychowanie

UDZIELAM

lekcji języka niemieckiego i włoskiego. — Zgłoszenia do Administracji pod „Języki”. 3328

REKLAMA JEST DZWIGNIĄ HANDLU!

PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN”

Kogutek

ZASTOSOWANIE:
GRYPA, PRZEBIECIE BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW i t.p.

ŻĄDĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZA PASEM I. KOGUTKIEM

PATENTOWE JAKIE PROSZKI WAM DAJĄ
GDYŻ SA JUŻ NAŚLADOWNICTWA.

ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN” Z KOGUTKIEM
SA TYLKO JEDNE
Z WYKAZU ZBYTNIECH KOGUTKA

PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN” SA TEŻ I W TABLETKACH

ZARZĄD Banku Spółdzielczego

W SOSNOWCU
ulica Mariacka Nr. 1

podaje do wiadomości, że od dnia 1 sierpnia r.b. biuro czynne będzie bez przerwy od godziny 8-ej do 14-ej, w soboty od godziny 8-ej do 12-ej. 3267

Bank egzystuje od 1908 roku i zabiega wszelkie czynności bankowe. Przyjmuje wkłady na książeczki oszczędnościowe za najwyższym oprocentowaniem, udziela pożyczek członkom oraz prowadzi dział inkaasa weksli, na wszystkie miejscowości.

APTECZKI DOMOWE

med co

MGR. E. KUŁASZEWICZ I S-KA
SOSNOWIEC, PIŁSUDSKIEGO 56. TEL. 61754

przy hemoroidach

(KRAWIENIE, SWĘDZENIE, BIECZENIE, BÓLE)

CZOPKI i MASŁO VARICOL

GASECKIEGO

DO NABYTEC W KAŻDEJ APTECE

KINO „EDEN”

I Film
Dodek na froncie
w rol. gl. Adolf Dymasz i inni

II film, który wzbudził zachwyt i oszołomienie widzów p.t.
„Sensacją żyje świat”
w rol. gl. Rochelle Hudson i Harry Richman

Początek I seansu o godz. 17.30
w niedzielę o godz. 15.30.

KINO ZAGŁĘBIE

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ! Piosenka! Czardasz! Tokaj!
W rozkosznej komedii filmowej p.t.
ROMANS w BUDAPESZCIE

Dzieje płomiennej miłości, która rozkwitała przy dźwiękach upojnych czardaszów i melodii węgierskiej.

W rolach głównych:
Maria Andergast, Georg Aleksander, Tibor von Halmay

Nadprogram: TYGODNIK P.A.T. Początek o godz. 18.00 w niedzielę 15.30
Sala dobrze wentylowana

KINO-TEATR „PATRIA”
J. Marcinkowski i S-ka
w Sosnowcu
daw. Kino Palace

Dziś! Powtórzenie filmu polskiego „ADA — TO NIEWYPADA”

W rolach głównych: Loda Niemirzanka, Jadzia Andrzejewska, Zabczyński, Fertner, Junosza-Stępowski, Gierasiński, Krukowski i inni.

BILETY OD 25 GR.

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4
Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073

Redaktor naczelny przyjmuje
od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rekopisów redakcja nie zwraca.

Udziały „Kurjera Zachodniego”:
Będzin, Małachowskiego 7, tel. 7.13.91. — Dąbrowa Krótka 11, tel. 680.19. — GRODZIEC, kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 43
ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bągińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cachoń. — MYŚKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA, rynek, Jaworski. — CZELADZ, Wiercorkowa, Staszica 27, K. ZIMMERZ. — PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Maczka.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.

Po 10 wyrazów w każdym kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy do 50 p.

REDAKTOR NACZELNY: STEFAN ARNOLD. — Druk „KURJERA ZACHODniego” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STEJJEWSKI